

Projekt összefoglaló

Magyar
Sportmenedzsment
Társaság

Magyar
Sporttudományi
Társaság

SZÉCHENYI TERV

A fizikai aktivitás és a sport magyarországi dimenzióinak feltárása

TÁMOP-6.1.2/11/2-2012-0002 kódszámú projekt

A lakosság egészségfejlesztését szolgáló fizikai aktivitás szakmai támogatása és a szabadidő-sportolói közösségek bővítése célú konstrukció

A projekt eredményei megtekinthetők a
www.sportmenedzsment.hu
honlapon

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Projekt összefoglaló

Szerzők:

Baráth Kinga, Bardocz-Bencsik Mariann, Béki Piroska, Dr. Bognár József, Bosnyák Edit, Cselik Bence, Csordás Tamás, Dechert Áron, Dolnegó Bálint, Dr. Dóczi Tamás, Dr. Farkas Judit, Dr. Gál Andrea, Gáti Mirkó, Dr. Géczi Gábor, Géczi Gergely, Dr. Gósi Zsuzsa, Gulyás Erika, Gyulavári Tamás, Heim Attila, Kassay Lili, Kemény Ildikó, Kendi Ágnes Hana, Dr. Kozsla Tibor, Nagy József (I.), Nagy József (II.), Dr. Neulinger Ágnes, Dr. Malota Erzsébet, Piskóti Marianna, Protzner Anna, Dr. Révész László, Sáringerné Dr. Szilárd Zsuzsanna, Dr. Sterbenz Tamás, Dr. Szmodis Márta, Dr. Szóts Gábor, Dr. Tóth Miklós, Trájer Emese, Zsótér Boglárka, Médianéző Kft., Right Communication Kft.

Projekt szakmai vezető, szerkesztő:
Dr. Farkas Judit

Grafikus, műszaki szerkesztő:
Sütő Dávid Zsolt

A fizikai aktivitás és a sport magyarországi dimenzióinak feltárása, TÁMOP-6.1.2/11/2-2012-0002 kódszámú projekt

A projektben sor kerül a sport nemzetközi - különösen európai - dimenzióinak megfelelő hazai tartalmak feltárására. Tudományos alapossggal megtörténik a szabadidős célú fizikai aktivitásban rejlő egészségfejlesztő, sportszociológiai, oktatáspolitikai, a társadalmi felelősségvállalás és kohézió erősítését szolgáló értékek magyarországi kiteljesítési lehetőségeinek azonosítása.

Nemzetközi kitekintésben is bemutatásra kerül a jelenlegi és a célokat szolgáló ideális jogi/szakszpolitikai eszközrendszer, humán-erőforrás és szervezeti adottságok, és a sportágazat elemzett célcsoportjaira jellemző országos felmérésekkel nyert adatok.

Budapest, 2014

Magyar
Sportmenedzsment
Társaság

Elérhetőségeink:

**Magyar Sportmenedzsment
Társaság**

1123 Budapest, Alkotás utca 44.

Tel: +36 (1) 487- 9248

E-mail: sportmenedzsment@gmail.hu

E-mail: mst@sportmenedzsment.hu

www.sportmenedzsment.hu

Magyar
Sporttudományi
Társaság

Konzorciumi partnerünk
elérhetőségei:

Magyar Sporttudományi Társaság

Magyar Sport Háza

1146 Budapest, Istvánmezei út 1-3.

Tel: +36 (1) 460-6980

E-mail: mstt@sporttudomany.hu

www.sporttudomany.hu

A projekt eredményei megtekinthetők a
www.sportmenedzsment.hu
honlapon

SZÉCHENYI TERV

MAGYARORSZÁG MEGÚJUL

A projekt az Európai Unió támogatásával,
az Európai Szociális Alap
társfinanszírozásával valósul meg.

Tartalom:

1. Bevezető	4
2. Kutatási tématerületek	4
3. Téma 1 <i>(Az egészségfejlesztő testmozgás előmozdítását segítő módszerek feltárása)</i>	6
4. Téma 2 <i>(Társadalmi befogadás a sportban és a sport által: nők, hátrányos helyzetűek és fogyatékossgal élő személyek)</i>	12
5. Téma 3 <i>(Kettő karrier. A sport szerepének erősítése az oktatásban és képzésben, a formális és informális tudáselemek feltérképezése a sportban)</i>	14
6. Téma 4 <i>(Az önkéntesség a sportban kutatás legfontosabb megállapításai)</i>	32
7. Téma 5 <i>(Jó kormányzás a sportban)</i>	35
8. Téma 6 <i>(Sportmenedzsment és –szervezési jó gyakorlatok feltérképezése - Esettanulmányok)</i>	36
9. Téma 7 <i>(Innovatív és kreatív kommunikációs, média-és marketingtartalmak feltárása az egészségfejlesztést szolgáló fizikai aktivitás fokozásának szolgálatában)</i>	38

1. Bevezető

A fizikai aktivitás és a sport magyarországi dimenzióinak feltárása című, a Magyar Sporttudományi Társaság és a Magyar Sportmenedzsment Társaság konzorciuma által megvalósított TÁMOP-6.1.2/11/2-2012-0002 kódszámú projekt Egészségre nevelő és szemléletformáló életmódprogramok c. pályázati felhívás, a lakosság egészségfejlesztését szolgáló fizikai aktivitás szakmai támogatása és a szabadidő-sportolói közösségek bővítése célú konstrukció keretében valósul meg.

A projekt célja, hogy olyan objektív, mérhető és aktuális eredményekkel, ösztönzőkkel szolgáljon a döntéshozók és szolgáltatók számára államháztartáson belül és kívül, amely egyrészt hivatkozássá válik a stratégiaalkotási, döntéshozási folyamatokban, másrészt megerősíti a testmozgás, a fizikai aktivitás és a sport, mint jelentős nemzetgazdasági ágazat pozícióját a 2014 és 2020 közötti pénzügyi, tervezési és programozási időszakban.

A fejlesztés célja, hogy a fizikai aktivitás és a sport magyarországi társadalmi és jogi környezethez illeszkedő tudományos és sportmenedzsment tartalmait és eszközeit feltárja. Cél továbbá, hogy e tartalmakkal és ismeretekkel a helyi önkormányzati, vagy területi államigazgatási feladatokat ellátó döntéshozók (pl. megyei önkormányzati képviselők, köz- és kormánytisztviselők, költségvetési intézményekben dolgozó közalkalmazottak) és a sportélet gyakorlati szervezésében részt vevő szakemberek megismerkedjenek, azokat elsajátítsák, és képessé váljanak azok átadására, személyes készségeikbe, illetőleg a szervezeti kompetenciákba építésére.

A fejlesztés célja ezen túlmenően, hogy

- elősegítse a Sport XXI. Nemzeti Sportstratégiában a sporttudomány, a diák- és a szabadidősport kapcsán megfogalmazott célok és beavatkozások megvalósítását,

- preventív jellegű válaszokat adjon a célcsoportra (is) egyre inkább jellemző közegészségügyi kihívásokra, mint például az egyre gyakoribb elhízásra, korai diabéteszre, és a kardiovaszkuláris betegségekre,
- figyelembe vegye a célcsoportba tartozók eltérő környezeti, szocio-kulturális, ill. korcsoportra jellemző adottságait, érdeklődését, valamint motivációjának lehetőségeit.

A projekt legmeghatározóbb eredményeiként azon hiánypótló elemzések, ismeretanyagok, iránymutatások, ajánlások megszületése jelölhető meg, melyek az egészségfejlesztési célkitűzésekhez kapcsolhatók, közérthetőek, és sportszervezési szemszögből mutatják be elsősorban a sport- és a társadalomtudományok, a sportegészségügy, a köznevelés, a szakképzés és a felsőoktatás, valamint a közigazgatás és a sportszolgáltatások területén fennálló helyzetet, kitörési pontokat.

2. Kutatási tématerületek

1. Az egészségfejlesztő testmozgás előmozdítását segítő módszerek feltárása.
2. Társadalmi befogadás a sportban és a sport által: hátrányos helyzetűek, fogyatékkal élő személyek és nők sportja.
3. Oktatás, képzés és képesítések a sportban és sportolói kettős karrier.
4. Az önkéntesség és az aktív polgárság ösztönzése a sporton keresztül.
5. A jó kormányzás a sportban.
6. Jó gyakorlatok a sportszervezés és sportmenedzsment területén.
7. Innovatív és kreatív kommunikációs, média- és marketing tartalmak az egészségfejlesztést szolgáló fizikai aktivitás fokozásának szolgálatában.

A projekt keretében a fenti hét téma mellett sor került:

- egy átfogó adatgyűjtésre a diák-, hallgatói és szabadidősport területén: sportlétesítmények, szervezeti és humán (sportszakember) adatok felmérése.
- a módszertani eredmények ismertetésére és tudatosítását szolgáló érzékenyítő és szemléletformáló rendezvények szervezésére a megyei és fővárosi szintű döntéshozók-vezetők, igazgatási szakemberek számára.

egy önálló adatbázis alapú szabadidősport portál kifejlesztésére www.mozgasmonitor.hu címen amely tájékoztatást nyújt az egészségfejlesztő testmozgással összefüggő aktuális magyar adatokról, sportmenedzsment, sportszervezési és sporttudományi szempontból releváns információkról.

Az olvasó kezében tartott projekt-összefoglaló kiadvány a 10 projektelem eredményeire hívja fel a figyelmet, illetve áttekintést ad arról, hogy milyen formában jelentek meg (nyomtatott és/vagy elektronikus verzió). Részletesebb ismertetést a szakpolitikai iránymutatások megtételéhez vezető és az uniós szakpolitika implementálását előkészítő 7 kutatási témáról adunk.

A szemléletformáló rendezvények 2014. május és június hónapban 24 helyszínen zajlottak, melyek PowerPointos diasorokkal kísért előadásai a projekt honlapján érhetők el. Két projektelem eredménye egy külön, erre a célra készített honlapon található: az országos adatgyűjtés során nyert sportlétesítmények tára a mozgasmonitor.hu weboldalon jelennek meg sok más szabadidős sportprogram kínálata mellett.

Kutatási téma/Projektelelem	Honlap	Tanulmány	40 oldalas brosúra	Leporello	Tanulmánykötet
1.téma	www.sportmendezsment.hu	elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió
2.téma	www.sportmendezsment.hu	elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió
3.téma	www.sportmendezsment.hu	elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	—
4.téma	www.sportmendezsment.hu	elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió
5.téma	www.sportmendezsment.hu	elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió
6.téma	www.sportmendezsment.hu	elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	—
7.téma	www.sportmendezsment.hu	elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	nyomtatott és elektronikus verzió	—
Összefoglaló	www.sportmendezsment.hu	—	nyomtatott és elektronikus verzió	—	—
Sportlétesítmény-adatbázis	www.mozgasmonitor.hu	—	—	elektronikus verzió	—
Szemléletformáló rendezvények előadás-anyag	www.sportmendezsment.hu	—	—	—	—
Szabadidősport portál	www.mozgasmonitor.hu	—	—	nyomtatott és elektronikus verzió	—

3. Téma 1

Az egészségfejlesztő testmozgás előmozdítását segítő módszerek feltárása

Az 1. téma keretében áttekintést adunk a fizikai aktivitás egészségfejlesztő jellegének érvényesüléséhez szükséges szakpolitikai célokról, aminek hazai kialakítása a társ-ágazatokkal együttműködve különösen aktuális. A tucatnyi vonatkozó nemzetközi és uniós dokumentum rendszerezése, feldolgozása, valamint egy a projekttéma keretében 3000 fős gyermek/ifjúsági mintán végrehajtott országos felmérés és a 2., 4. és 5. témák keretében végzett országos reprezentatív felmérés eredménye alapján javaslatot teszünk a hazai szakpolitikai szereplők bevonására, kiemelve a projekt indulása óta megszületett 2013. novemberi „A Tanács ajánlása az egészségvédő testmozgás

ágazatközi előmozdításáról” című dokumentumban foglaltakat.

Az említett dokumentumban az Európai Unió Tanácsa a tagállamoknak ajánlja, hogy az egészségvédő testmozgást előmozdító hatékony szakpolitikákat dolgozzanak ki - többek között - a sport, az egészségügy, az oktatás, a környezetvédelem és a közlekedés szakterületére kiterjedő ágazatközi megközelítés kialakításával. A Tanács javaslata szerint az egészségvédő testmozgást előmozdító hatékony szakpolitika elkészítése az Unió testmozgásra vonatkozó iránymutatásai c. 2007-es dokumentum és egyéb érintett ágazatoknak a figyelembevételével, illetve a nemzeti sajátosságoknak megfelelően történjen. Az ágazatközi szakpolitikának magában kell foglalnia az egészségvédő testmozgást népszerűsítő nemzeti stratégiák és ágazatközi szakpolitikák

fokozatos kialakítását és végrehajtását a tagállami jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban; illetve az említett stratégiák és szakpolitikák megvalósítása érdekében konkrét intézkedések meghatározását, adott esetben cselekvési terv keretében. A projekt keretében lényegében ezt a tervező munkát alapozzuk meg, másképp fogalmazva a projekt egyik eredménye azonnal becsatornázzható lesz a várható közigazgatási és más szakmai munkába.

A Tanácsi dokumentumban azt is ajánlják, hogy a tagállamok kísérik figyelemmel a fizikai aktivitás szintjét és az egészségvédő testmozgást népszerűsítő szakpolitikákat egy adott nyomon követési keretrendszer és az Ajánlás mellékletében közreadott mutatók segítségével. A tagállami munkát segíti az, hogy az Ajánlás elfogadásától számított hat hónapon belül a tagállami jogszabályokkal és gyakorlattal összhangban az egészségvédő testmozgással foglalkozó nemzeti kapcsolattartó pontokat kell kijelölni a fent említett monitorozási keretrendszer támogatására. A projekt tapasztalatira alapozva, amelyben több országos felmérés is készült, szintén megfogalmazhatók azok a szakmai következtetések, amelyekre építve hazánk gyorsan és hatékonyan ki fogja tudni építeni az ajánlott monitorozási, felmérési rendszert.

A projektelemben az is célunk volt, hogy feltárjunk olyan jellemző regionális és/vagy szocio-ökonómiai jellegzetességeket, melynek során a célcsoportok és a sport kapcsolatrendszere újszerű szempontok alapján, komplex módon, a helyi sajátosságokat messzemenően tekintetbe véve, remélhetőleg növekvő társadalmi részvétel mellett a gyakorlatban is egyre szélesebb körűvé váljon. A kutatási program keretében végzett vizsgálatunk a 2010-es években 7-19 éves, köznevelési intézményekben tanuló gyermekek állapotának felmérésére irányult, az aktuális, általános helyzet értékelése mellett, egyben lehetőséget nyújtva az esetleges egyéni kóros elváltozások kiszűrésére. Köztudott, hogy az életmód, ezen belül a táplálkozási szokások, a fizikai aktivitás szintje,

valamint a környezeti tényezők jelentősen és napjainkban inkább kedvezőtlenül befolyásolják a lakosság egészségi állapotát.

A vizsgálat egyik további szakmai célja, és ezzel egyedülálló hozzáadott értéket is képvisel, hogy a kapott eredményeket munkacsoportunk 1980 óta folyó reprezentatív és regionális adatbázisában szereplő korábbi eredményeivel, valamint a rendelkezésre álló országos referenciákkal is egybevevessük.

Összetett vizsgálatunkban 7-18 éves gyermekek és serdülők (N = 3402) antropometriai mutatói közül az egészséggel és a sportolással közvetlenül kapcsolódó változókat elemeztük. A részletes eredmények a projekt honlapján (www.sportmendezsment.hu, illetve a www.sporttudomány.hu weboldalon és nyomtatott formában is elérhetők, ld. tanulmánykötet). A következő bekezdésekben nagyon szűkre szabott formában kiemelünk egy pár paraméter és eredményt, megállapítást és ajánlást. A publikált tanulmányban közzétett következtetések és javaslatok, reményeink szerint, támogatják a döntés-előkészítők és döntéshozók munkáját mind a sportágazatban, mind a kapcsolódó ágazatokban.

Megállapítások és ajánlások

Összetett, legfrissebb, interdiszciplináris jellegű, 3402 magyar iskoláskorú gyermek részvételével végzett vizsgálatunk alapján a következő megállapítások és ajánlások fogalmazhatók meg:

A diákok kétharmada megfelelő tápláltsági kategóriában volt a testtömeg-index (BMI) alapján. A kórosan elhízott és a súlyhiányos kategóriába is, több mint a gyermekek 3%-a tartozott. A résztvevők negyede túlsúlyos vagy elhízott volt. Elsősorban a túlsúly megállapítása során, illetve a határeseteknél mindenképpen indokolt a testzsírtartalom becslése is, mivel a testtömeg-index önmagában nem elegendő a veszélyeztetettebb gyermekek szűrésére. A tartalék zsír százalékban kifejezett mennyisége alapján a gyermekek és serdülők több mint 30%-a fiziológiásan már nem megfelelőnek ítéltető relatív testzsírral rendelkezett.

Mind a túlsúlyosok, mind az elhízottak gyakorisága nagyobb volt a leányoknál. A leginkább érintett korosztályok a 12-16 évesek.

Csak a rendszeresen sportoló leányok relatív izomtömege nő az életkor előrehaladtával.

- **Fontos a gyermekek rendszeres, relatív testzsírtartalom alapján is történő szűrése.**
- **Külön testmozgás és adekvát sportolási lehetőségek biztosítása a túlsúlyos és elhízott gyermekek számára.**
- **Kiemelt figyelem a leányok és a 12-16 évesek egészségügyi szűrése során.**

Az ultrahangos csontjellemzők átlagai leányoknál 16, fiúknál 18 éves korban kisebb volt, mint a fiatalabbaknál. A felnőttkori, egyre fiatalabb korban és főleg a nőknél jelentkező csonttritkulás prevenciója kiemelt jelentőségű.

A sportoló gyermekek jobb értékekkel rendelkeztek, a serdülők átlaga pedig már szignifikánsan nagyobb volt csont sűrűségét és szerkezeti minőségét is jellemző mutatók esetén.

A legjobb értékekkel a rendszeresen sportoló és egyszerre napi vagy napi többszöri tej és tejtermék fogyasztók rendelkeztek.

- **Az iskoláskor végén is fokozott jelentőségű a serdülőkorú gyermekek minél sokoldalúbb, de egyben az alsó végtag változatos igénybevételét okozó és a gerincet axiálisan terhelő mozgásos programokban, sportágakban való részvételének biztosítása.**
- **A rendszeres tej- és tejtermék fogyasztás biztosítása iskolai szinten egészen a serdülőkor végéig hozzájárul az egészséges csontozat fejlődéséhez.**

A nyugalmi szívfrekvencia és vérnyomás mérése során, figyelembe véve az életkori és nemi differenciákat, összességében szignifikánsan több fiúnál állapíthattunk meg enyhén emelkedett vérnyomást. Az alsó tagozatosoknál nemtől és életkortól függetlenül a gyermekek tizedére, a felső tagozatosoknál 5%-ára volt jellemző a fiziológiásnál magasabb érték. A középiskolások 5 százalékában tapasztalt emelkedett, elsősorban a diasztolés vérnyomást illető érték már figyelmeztető előjele a felnőttkori hipertóniának.

- **A túlsúlyos és elhízott serdülőkorú gyermekek magasabb, a fiziológiás értékeket számos esetben meghaladó vérnyomása a kedvezőtlen testösszetétel vérnyomást befolyásoló hatására enged következtetni.**
- **A rendszeres sportolás csak a legidősebbeknél mutatott kedvező, szignifikáns összefüggést a nyugalmi vérnyomás és a szívfrekvencia értékeivel, ezért az iskoláskor teljes időtartama alatt szükséges biztosítani a testnevelésórán kívüli, a keringési rendszert megfelelően igénybe vevő és edző sportolási lehetőségeket.**

A fizikai fitsségi próbák eredményei általában véve is gyenge fitsségről tanúskodtak.

A középiskolások, és főleg a szakiskolások eredményei nagyfokú motiválatlanságról tanúskodtak.

- **Kiemelten érdemes fejleszteni a közép- és szakiskolások iskolán belüli, testmozgást érintő infrastrukturális lehetőségeit, valamint célzottan támogatni szervezett sportolásukat és sportrendezvényeken való részvételüket.**

A habituális fizikai aktivitás objektív mérése során a napi, megfelelő intenzitású testmozgás mennyisége az életkorral párhuzamosan csökkent, bár az ajánlott minimum mennyiséget átlagosan elérték a résztvevők. Különösen szembetűnő azonban a lányok hi-

poaktivitása, valamint a hétfélig kisebb mennyiségű és intenzitású testmozgás.

- **A rendszeres, szervezett keretek között történő sportlehetőségek kínálatát célszerű bővíteni kifejezetten a leányoknak megfelelő, korcsoportonként egyre változatosabb mozgásos tevékenységekkel.**
- **Hétfélig, lokális sportolási lehetőségek, valamint lokális és regionális, az egész családot aktivizáló sportolási lehetőségek, sportprogramok szervezése, megfelelő motivációs háttér kialakításával.**

A kérdőíves felmérés alapján a diákok közel háromnegyede sportol a testnevelés órán kívül legalább

2-3x egy héten. Ugyanakkor a sportolási hajlandóság az életkorral jelentősen csökken, a középiskolásoknál a sportoló gyermekek arány lényegesen kisebb.

A gyermekek kicsit több mint 2%-a nem sportol soha, főleg leányok. Az iskolai kereteken kívül a szak- és szakközépiskolások közel fele (44,4%) egyáltalán nem sportol. Az iskolai sportkörökben a gyermekek hatoda sportolt.

- **Az iskolai sportkörök választékának, felszereltségének javítása, a testnevelő tanárok motiválása. Különleges sportágak biztosítása a szak- és szakközépiskolások számára.**

A szabadidő eltöltésére jellemző a hipoaktív életmód, egyre nagyobb mennyiségű képernyőhasználat, elsősorban az idősebbeknél és hétvégén.

- **A változatos sportprogramok rendszeres biztosítása főleg a középiskolások számára kiemelkedően fontos.**
- **Egy vagy akár többnapos hétfégi sportrendezvények csökkenthetik a képernyőhasználatot.**

A táplálkozási szokások a számos intervenció ellenére még mindig kedvezőtlenek, bár az eddigi felméréseknél biztatóbbak. A káros szokások, elsősorban a legidősebbeknél jelentős gyakoriságúak voltak.

- **Az egészséges életvitel népszerűsítése, a káros szokások lecserélése rendszeres sportolásra csak az adott korosztályok megszólításával lehetséges, a sportrendezvények egyéb szórakozási formákkal való összekapcsolása révén.**
- **Az összefüggések vizsgálata alapján egyértelműen kijelenthető, hogy a sport és a vizsgált tényezők viszonya eltérően alakult a nem, az életkor, az iskolatípus, a szülők spor-**

tolása, a tápláltsági állapot, a testösszetétel, a fiziológiás jellemzők, a közérzet, az egészségkép és a családi háttér tekintetében.

- **A sport társadalmi beágyazottságának elősegítése csak célzott beavatkozásokkal, az adott szubpopulációk jellegzetességeinek figyelembevételével valósítható meg, ami további felméréseket és elemzéseket igényel. A feltáró vizsgálatok és a hatékony intervenciók csak a sporttudományos szakemberek minél szélesebb körű együttműködésével valósíthatók meg.**

4. Téma 2

Társadalmi befogadás a sportban és a sport által: nők, hátrányos helyzetűek és fogyatékos-sággal élő személyek

A Fehér Könyv a Sportról publikálása (2007), illetve amióta a sport Európai Unió kompetencia lett (2009), egyre aktuálisabb feladattá vált a sport európai dimenzióinak magyarországi feltérképezése.

E dimenziók között, a sport társadalmi szerepeinek egyikeként kerül említésre a társadalmi befogadás a sportban és a sport által, amelyet többféle társadalmi csoportra – nőkre, fogyatékos-sággal élő személyekre, kisebbségekre, illetve hátrányos helyzetűekre – vonatkoztathatunk. Az érintett csoportok lemaradása nem csak a sportolásban, de az egye-

sületi tagságban, és még inkább a vezetői, irányítói pozíciókban érzékelhető.

A sport egyre hangsúlyosabban jelenik meg a társadalmi problémák mérséklésének eszközeként, ugyanakkor az eszköz tudatos alkalmazásához fontos annak vizsgálata, hogy a kirekesztett csoportok sportbeli bekapcsolódását milyen társadalmi környezetben kell elképzelni, megtervezni és megvalósítani.

A projekt fő célja annak feltérképezése volt, hogy hol helyezkedik el a sport, a testmozgás a szociálisan hátrányos helyzetű lakosság, a nők és a fogyatékos-sággal élő személyek életmódjában, értékrendjében, illetve milyen motivációk alapján kerülnek kapcsolatba a sporttal.

Mivel az érintett társadalmi csoportok számos akadállyal szembesülnek a sport terén, ezért ezek megismerése a kutatás hangsúlyos elemét képezte, mint ahogy az is, hogy a lakóhelyükön milyen helyi szabadidősport-események kerülnek megszervezésre.

Az adatfelvétel survey-módszerrel történt; az országos hatókörű vizsgálatok az alábbi célcsoportok körében zajlottak:

- nők
- hátrányos helyzetű lakosság
- fogyatékos-sággal élő személyek

A projekt másik célja a kínálati oldal, tehát a Magyarországon működő társadalmi célú sportprogramok megismerése volt, azaz hogy ezek a kezdeményezések milyen alapelvek és elgondolások szerint működnek, milyen akadályokkal és kihívásokkal szembesülnek és milyen elemeket, megoldásokat tartanak működőképesnek a programokban dolgozó szakemberek a célcsoportnak szánt sportszolgáltatások esetében.

Az adatfelvétel kvalitatív módszerekkel történt a hátrányos helyzetű fiatalokkal foglalkozó sportprogramok körében:

- fókuszcsoportos interjú a programok vezetőivel
- esettanulmányok

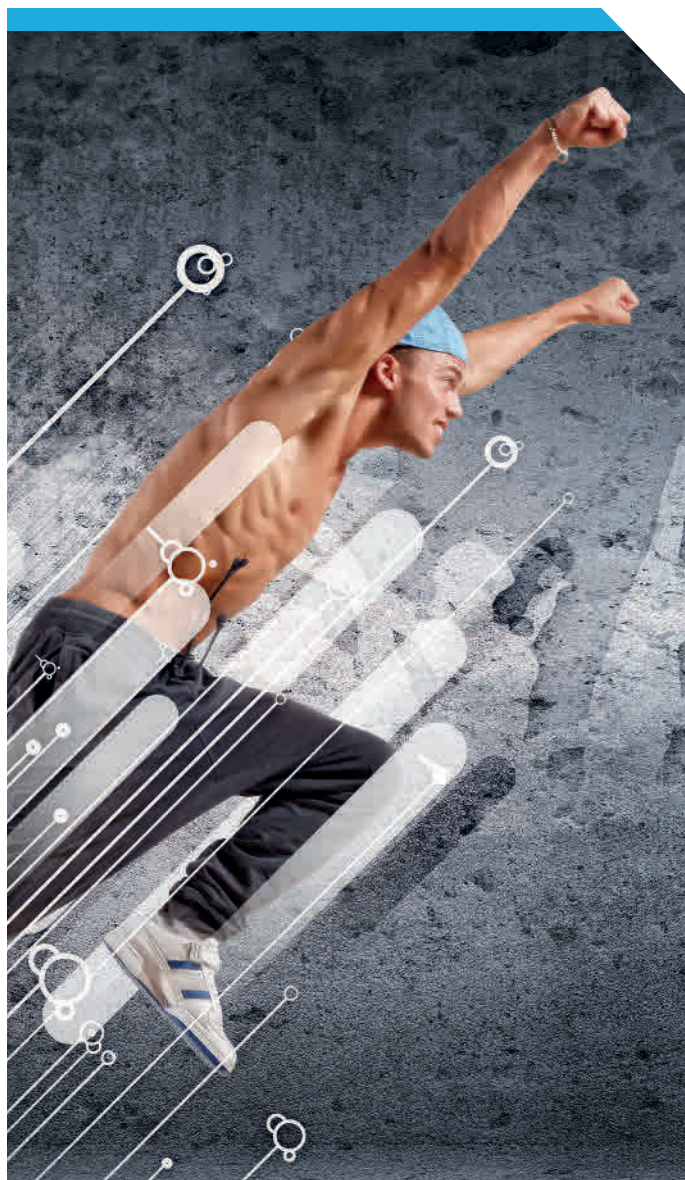
A társadalmi befogadás a sportban és a sport által olyan az unió és hazánk sportpolitikájának, amely mind szereplőit, mind pedig céljait tekintve túlmutat a sportrendszeren. A sport, a fizikai aktivitás – amely a civilizációs betegségek elleni egyik legfontosabb prevenció eszköz – számos problémát megelőzhet. Ugyanakkor ehhez szükség van arra, hogy a kutatásunkban is azonosított célcsoportok, illetve álta-

lánosságban véve a társadalmi kirekesztettségben élő népesség akadályozottságára adekvát válaszok szülessenek mind az országos és helyi sportpolitika (úgy is, mint sajátos szociálpolitikai ág), mind pedig a gyakorlat szintjén.

Az olvasó kezében tartott projekt összefoglaló kiadvány e fejezetében - terjedelmi okokból - nem idézzük az irányelvekből és a szakpolitikai ajánlásokból, tekintettel arra, hogy ez a projektelem lényegében három önálló kutatási téma párhuzamos kidolgozását, majd azok összesítését jelenti. Kérjük, keresse az elkészült elemzések, eredmények és javaslatok nyomtatott és elektronikus verzióját a Bevezetőben megadottak verziók szerint.

5. Téma 3

A téma egyik eleme a **sport szerepének erősítése az oktatásban és képzésben, a formális és informális tudáselemek feltérképezése a sportban**. Elemezzük a munka és a képzés világának kapcsolatát és azt, hogy mennyire találkozik a jelenlegi felsőoktatási, szakképzési és felnőttképzési sportszakember képzési rendszer a mai munkaerő piaci igényekkel és követelményekkel.

Hazánk a Magyar Képesítési Keretrendszer (MKKR) kialakítását célzó fejlesztő munka felénél tart. A sportágazatban is az egymástól függő oldalak (képzés és munka világa) összekapcsolásának egyik legjobb eszköze lesz az MKKR, és annak a sportágazatra vonatkozó kialakítása. A képzésben érdekelt szervezetek már nem tehetik meg, hogy ne kérdeznék meg az emberi erőforrással gazdálkodó sportszervezeteket és minden más, a szabadidő-sportolói körök kialakításával és annak bővítésével foglalkozó civil és állami szervezeteket, hogy milyen tudás, készségek és képességek, nézetek és attitűdök, autonómia és felelősségvállalás (ezek az MKKR szintleíró jellemzők) birtokában legyen a különböző szintű képző programokat abszolváló, egy adott munkakörbe kerülő sportszakember.

A projekt e kutatási témájának eredményeképpen, annak iránymutatásait, ajánlásait követve minden szükséges eszközt megkap a sportágazat, hogy emberi erőforrását, képzési, továbbképzési és képesítési kérdéseit egy nagy rendszerben szemlélve a lehető leghatékonyabban tervezze és működtesse. Ezzel szolgálja a sportstratégia fejlesztését, amely dokumentumban korábban részlegesen jelentek meg szakemberképzési elemek. Kulcskérdés, hogy az oktatási ágazat, és az ott bevezetett eszközök tárháza nagyon sokat bővült az utóbbi évtizedekben: a már ismertté vált kreditrendszer mellett EUs forrásokból kifejlesztették a validáció eszközét (előzetes tudás és munkatapasztalat, azaz az informális és non-formális tanulás eredményeinek elismerése a formális képzésben). Nem lehet figyelmen kívül hagyni az EHEA, az LLL, LLG, az EQVET, az ECTS, a minőségbiztosítás ENQA, az EuroPass 5 elem és a készségútlevél, az EURES, a PLOTEUS, és az ESCO létrejöttét sem.

Ezen eszközök alkalmazására csak akkor képesek a sportágazatban jegyzett képzés világa és munka világa szereplői (stakeholderek), ha megfelelő stratégia mentén folyamatosan és szervezeten segítik őket az eszközök megismerésében és támogatást

kapnak a használatukhoz szükséges technikai és emberi erőforrásához való jutásban.

Az MKKR-fejlesztés a sportágazatban megalapozza a „sport for all” 21. századi megvalósulását. Ha a sport valóban mindenkié, akkor úgy kell szervezni, és olyan szakembergárdával, hogy mindenki részvétele biztosított legyen: a fogyatékossgal élőké, a hátrányos helyzetűeké vagy például a nőké, akiknek alulreprzentáltsága a szabadidősportban statisztikailag is bizonyított. Részleteket a leporelló információs blokkjában megadott weboldalon érhetnek el.

A **kettős karrier** tématerületet legismertebb problémája az, hogy szinte felbecsülhetetlen, hány tehetséges fiatal veti el a sportolói pályafutás lehetőségét, vagy hagy fel idő előtt annak folytatásával, mert az edzéseket és versenynaptárját nem tudja összeegyeztetni a (rugalmatlan) tanulmányi környezettel, vagy a munkahelyi elvárásokkal.

A téma feldolgozásának keretében megtörténik az EU 2013-ban kiadott kettős karrier tárgyában született iránymutatásainak implementációját szolgáló helyzetelemzés elkészítése, az iránymutatások hazai

ágazati szereplőkre való adaptálása, és a szakpolitikai ajánlások megfogalmazása.

Az élsportolói életút merőben eltér a hagyományos karrierépítéstől. Egy civil szakmában elhelyezkedő ember 12-17 évet tölt iskolapadban előbb általános, majd érdeklődési körének megfelelő ismereteket gyűjtve, majd szakmai gyakorlatot szerez – sok esetben a hagyományos oktatásban való részvétellel párhuzamosan –, végül a tanulmányai befejeztével kerül ki a munkaerőpiacra, ahol a nyugdíjig, hatvan egynéhány éves koráig dolgozik.

Ezzel szemben, aki élsportra adja a fejét, sokszor az általános iskola megkezdésével együtt elkezdi sportolói karrierjét is. A kezdetben heti néhány alkalmas edzésmennyiség folyamatos növekedésével az utánpótláskorú élsportolók 15-16 évesen is már napi 3-4 – sok esetben ennél is több – órát töltenek edzéssel, hétvégenként versenyzéssel. Így a tanulásra kevesebb idejük marad. Ma Magyarországon 16 éves korban megszűnik a tankötelezettség¹,

¹ Hatályos Jogszabályok Gyűjteménye: http://www.complex.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=99300079.TV – az 1993. évi LXXIX. törvény a közoktatásról – hozzáférés: 2013. november 11.

amely csábító lehetőséget kínál az élsportoló fiataloknak arra, hogy eggyel kevesebb olyan dologgal kelljen foglalkozniuk, ami nem szorosan a sportoláshoz kapcsolódik. Ugyanakkor ez az első pont, amikor segíteni kell a sportolót a helyes döntés meghozatalában. Ezt követően a következő pont, ahol az élsportolót a tanulás abbahagyásának lehetősége megérinti, az érettségi letétele utáni időszak.

Ez egy, az előbbinél lényegesen nehezebb feladat, mert egy bizonyítvánnyal rendelkezve sokkal könnyebben adják fel a tanulást, hogy a lehető legtöbb időt szánják az élsportra. Ekkor kell azokban felkarolni a bizonytalan élsportolót, segíteni a kettős karrierjének építését.

A továbbtanulásra ösztönzés szempontjából a sportkarrierjük elején, derekán járó élsportolók tekintetében az a kulcs, hogy megértsék, karrierjüknek bármelyik pillanatban vége szakadhat.

Esetükben elég egy rossz mozdulat, egy sérülés, amely örök életre képtelenné teszi őket az addigi sportolói karrier folytatására. Ugyanakkor számos egyéb tényező – például szabályváltozások, sportklub megszűnése, szponzorok elmaradása - is lehet rossz, esetleg végzetes hatással egy sportoló karrierjére.

Ugyanakkor a sportolói karrier szerencsés versenyzők esetében is 30-35 éves koruk körül véget ér. Akkor már késő azon gondolkodni, hogy a volt élsportoló mivel fog érvényesülni az elkövetkező 30-35 évben.

Fontos tehát, hogy ösztönözzük ezeket a sportolókat, megértessük velük, hogy kötelességük tervezni a sporton kívüli életüket már sportkarrierjük alatt.

Ugyanakkor a sportolók közvetlen környezetében élőknek, a sportolókkal napi kapcsolatban lévőknek is át kell látniuk a továbbtanulás és a szakmai tapasztalat megszerzésének fontosságát, hogy tudják segíteni a sportolót sporton kívüli, civil élete építésében. Így különösen nagy szüleik, tanáraik, edzőik felelőssége, de ugyanúgy felelős értük iskolájuk, klubjuk és sportági szövetségük is.

A projekt honlapján megjelent tanulmány és annak rövidebb nyomtatott változata a kettős karrier jelenségének magyarországi helyzetét, lehetőségeit kívánja feltárni. Célja, hogy ajánlásokat fogalmazzon meg az aktuális helyzet figyelembe vételével az európai uniós sportpolitika által nyújtott kereteken belül, itthoni és külföldi jó gyakorlatok bemutatásával.

2012. november 16-án adták ki a sportolók kettős karrierjére vonatkozó európai uniós iránymutatókat tartalmazó dokumentumot angol, német és francia nyelven.

Az **“EU Guidelines on Dual Careers of Athletes”** (Magyarul: **„A sportolók kettős karrierjéről szóló Európai Unió iránymutatásai”**) elnevezésű dokumentumon 27 tagállami szakértő dolgozott, és az Európai Bizottság Oktatási és Kulturális Főigazgatóságán működő Sport Részleg koordinálta működését. Az ad-hoc szakértői bizottság tagjait a “Sportbeli Oktatás és Képzés” állandó szakértői csoport választotta, és ők fogadták el a szöveg végleges verzióját is 2012 szeptemberében.

Az ad-hoc csoport munkájában a Nemzeti Erőforrás Minisztérium javaslatára magyar szakértő is részt vett. A dokumentum bevezetőjében szerepel, hogy a listázott iránymutatások **célja a tagállamok kompetens szerveinek felhívása saját, nemzeti kettős karrier iránymutatások megfogalmazására, valamint a kettős karrier problematikájára való figyelemfelhívás országos szinten.**

Az iránymutatások további célja a kettős karrier témakör szereplőinek – **kormányzati szervek, sportszervezetek, oktatási intézmények és munkaadók** – felhívása arra, hogy a kettős karrier megvalósítására megfelelő környezetet teremtsenek lehetőség utánpótláskorú, valamint élsportolóknak.

Az Iránymutatások szintén hozzájárulnak az Európa 2020 Stratégiában szereplő célok megvalósításához, mint a korai iskolaelhagyás megakadályozása, illetőleg a magasabb foglalkoztatási ráta.

Az Iránymutatások bevezetője hangsúlyozza, hogy a **dokumentum nem tartalmaz kötelező feladatokat**, ugyanakkor a kettős karrier témakörében fellelhető jó gyakorlatok gyűjtőhelye, illetve további intézkedésekre **inspiráló ösztönző kíván lenni**. Jó gyakorlatok közt a Dokumentum olyan szervezetek programjait említi, mint például a NOB, az UEFA, a Team Denmark vagy épp a Talented Athlete Scholarship Scheme (TASS) Nagy-Britanniából.

E mátrixszal az európai uniós Iránymutatások mentén kívánjuk bemutatni az aktuális magyarországi kettős karrier-helyzetet. Az uniós dokumentum 36 iránymutatást fogalmaz meg 8 alcím alatt. Ezek az alcímek kategorizálják az Iránymutatásokat. Alább közöljük az alterületeket, zárójelben mögöttük pedig a hozzájuk tartozó iránymutatások számát:

1. Ágazatokon átívelő, minisztériumok együttműködését igénylő nemzeti szintű megközelítés (3)
2. Sportágazat (6)
3. Oktatási ágazat (7)
4. Foglalkoztatás ügy (4)
5. Egészségügy (3)
6. Anyagi ösztönzők sportolók számára (3)
7. Minőségi keretrendszer (5)
8. Kutatás, monitoring és értékelés (5)

Hazai szakpolitikai ajánlások a kettős karrier területén

Mátrixunk első oszlopában az uniós kettős karrier Iránymutatások találhatók magyar nyelven. A második oszlopban az aktuális itthoni helyzetet vázoljuk fel az adott Iránymutatás tématerületén, melyek szakmai csoportunk kutatásán alapulnak. A harmadik oszlopban pedig **megfogalmazzuk (szakpolitikai) ajánlásainkat az európai uniós iránymutatások és az aktuális hazai helyzet figyelembe vételével.**

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
<p>1. Szektorokon átívelő, minisztériumok együttműködését igénylő nemzeti szintű megközelítés szükséges</p>	<p>1. Szektorokon átívelő, minisztériumok együttműködését igénylő nemzeti szintű megközelítés szükséges</p>	<p>1. Szektorokon átívelő, minisztériumok együttműködését igénylő nemzeti szintű megközelítés szükséges</p>
<p>1. Iránymutatás – A releváns cselekvési területeknek a sportolókat a népesség egy speciális csoportjának kell, hogy elismerjék. Sportolók alatt értendők e tekintetben a tehetséges fiatal és már élsportolók, akár professzionális, akár amatőr keretek között sportolnak, ideértve a fogyatékkal élő és a már visszavonult sportolókat. Ez a státusz a következőket kell, hogy magába foglalja:</p> <p>a. Az élsport szereplőinek fejlett és elismert együttműködése, közéjük értve a sportolókat képviselő szervezeteket, az oktatás képviselőit, a munkaadókat és az üzleti szektort, kormányzati szerveket (a sport-, az oktatási, a munkaügyi, a védelmi, a belügyi-, a gazdasági, az egészségügyi- és a pénzügyminisztériumot);</p> <p>b. Integrálva kell, hogy legyenek a sportszervezetek és az oktatási intézmények szabályozásaiba és cselekvési terveibe, a munkaadók és a munkavállalók társadalmi párbeszédébe az élsportban, valamint az amatőr sportbeli sportszervezetek végrehajtó bizottságaiba és sportolói bizottságaiba;</p> <p>c. Életút-specializációs támogatást élveznek a kései és a korai specializációs élsportot űző sportolók, illetve a fogyatékkal élők, különös tekintettel azokra az esetekre, amikor nem követhető számukra az épek számára kijelölt életút.</p>	<p>Hazánkban a sport a Kormány által deklarált stratégiai ágazat. A nemzetközi szinten sikeres sportolókat (épek és fogyatékkal élők egyaránt) nemzeti szinten elindított programok támogatják (lásd. a Tanulmány 2.2.1. fejezetében foglaltakat).</p> <p>A programokban azonban a jelenlegi szabályok szerint csak közel 200 fő a kedvezményezett összesen, jóllehet sokkal több eredményes sportoló számára jelent gondot a sportolói pályafutás összeegyeztetése a tanulással és a munkával.</p> <p>A működő programok esetében nem beszélhetünk a szektorok közötti együttműködésről, az kizárólag a MOB hatáskörébe került és tartozik felelősséggel.</p> <p>Számos szervezetben, de különösen a munkaadóknál nincsen jelen a sportolók foglalkoztatási támogatásáról szóló igény.</p>	<p>Szükségesnek látszik az egyes szektorok és különböző ágazati, de a kettős karrier területen érintett minisztériumok közötti egyeztetés a jelenleg két szervezeten működő támogatási program kiszélesítésére.</p> <p>Megfelelő tájékoztatás útján fel kell hívni a munkaadók figyelmét a sportolók által képviselt képességek és készségek eredményes hasznosulására és jelentőségére a munka világában.</p> <p>Ösztönözni kell a sportszervezeteknél és a munkaadóknál a sportolói kategória bevezetését és az ahhoz tartozó foglalkoztatási kedvezmények kidolgozását, amelyet a Kormány adott képviselőjének is támogatnia szükséges.</p>

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
<p>2. Iránymutatás – A sportért, az oktatásért, a képzésért, a társadalmi és a pénzügyi támogatásért, valamint a munkaügyért felelős közhivataloknak - amelyek feladata politikai cselekvési tervek készítése – azt javasoljuk, hogy szervezeti egységek közötti osztályokat alakítsanak vagy mechanizmusokat dolgozzanak ki, ezzel biztosítva a szektorok közötti együttműködést, ennek koordinációját, valamint a tehetséges fiatal sportolókra és az élsportolókra (beleértve a visszavonuló sportolókat) vonatkozó kettős karrier politikák implementációját és monitorozását.</p>	<p>Hazánkban jelenleg nincsenek az iránymutatásban jelzett együttműködések.</p>	<p>Tárcaközi munkacsoport megalakítása szükséges a szektorok közötti működési mechanizmusok egyeztetésére.</p> <p>Egy elkészített és működőképes rendszer lehet képes a kettős karrier folyamatok támogatását és monitorozását ellátni.</p>
<p>3. Iránymutatás – A kettős karrier implementációjáért felelős hivataloknak nemzeti kettős karrier iránymutatásokat kell kidolgozniuk, figyelembe véve az Európai Unió Kettős Karrier Iránymutatásait, a nemzeti sport- és oktatási rendszer sajátosságait, valamint a kulturális sokszínűséget. El kell gondolkodniuk, hogy köttessenek-e megállapodásokat a kettős karrier témakör szereplőivel a téma népszerűsítésére. Bizonyos esetekben az ilyen megállapodásokba jutalmazási mechanizmusokat is bele lehet építeni, például oktatási intézmények vagy munkaadók számára ösztönző eszközöket, amelyek segítségével kettős karriert építő sportolókat tudnának toborozni.</p>	<p>Hazánkban jelenleg két különböző szervezet (állami és civil) koordinálja a Tanulmány 2.2.1-es fejezetében bemutatott kettős karrier programokat.</p> <p>Jelenleg a Kormányban a sportért felelős államtitkárság feladata lenne a hazai iránymutatások kidolgozása, és a Bizottság felé nekik kell majd a hazai helyzetről beszámolni.</p>	<p>A jelenleg működő kettős karrier rendszerek közötti szorosabb koordinációja és azok egy kézben tartása szükséges a jó átláthatóság és hatékony működés érdekében.</p> <p>A hazai iránymutatások kidolgozása szükséges, amelyekhez az ezt a területet értő szakemberek bevonása nélkülözhetetlen beleértve az felsőoktatási szektor képviselőit is.</p>

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
2. Sportágazat	2. Sportágazat	2. Sportágazat
<p>4. Iránymutatás – A köz és magán sportszervezeteknek támogatniuk kell a különböző típusú sportolók kettős karrierjének megvalósulását a nemzeti/regionális sportszervezetekben.</p> <p>Ez történhet formális megállapodásokon keresztül, amelynek követelménye egy egyértelmű stratégia, egy cselekvési terv és a sportolók bevonása, valamint a támogatások allokálásának figyelembe kell vennie a kettős karrier koncepció beépítését a szervezet tevékenységei közé. Az ilyen programok kritériuma kell, hogy legyen a fiatal sportolók biztonsága és jóléte.</p>	<p>Jelenleg csak nemzeti szinten valósul meg – az is csak részben – a hazai kettős karrier rendszer támogatása a Tanulmány 2.2.1. fejezetében leírtaknak megfelelően.</p> <p>Regionális szinten nincsen kapacitása, sem tudása, sem pedig pénzügyi forrása a sportszervezeteknek a támogatások szervezett biztosítására.</p>	<p>1. Regionális szinten szükséges egy működőképes rendszer és stratégia kidolgozása, amely magában foglalja a formális megállapodások mintáit és a helyi támogatók számára igénybe vehető kedvezményeket is, ha a kettős karrier rendszer támogatják.</p> <p>2. A jelenleg működő kettős karrier rendszerek kiterjesztése a régiókban támogatást érdemlő tehetséges sportolók támogatására egy hatékony kommunikációs rendszer kiépítésével.</p>
<p>5. Iránymutatás – A releváns sportért felelős hivataloknak el kell ismerniük a sportakadémiákat és az élsportolói edzőközpontokat a kettős karriert építő sportolók koherens rendszerének részeként, ideértve a külföldről származó diák-sportolókat.</p> <p>Ennek a kettős karrier szereplőivel kötendő megállapodásokon kell alapulnia, és biztosítania kell a kettős karrier szolgáltatások implementációját ezekben az intézményekben.</p>	<p>Hazánkban a sportakadémiai rendszer megfelelő elismeréssel bír.</p>	

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
<p>6. Iránymutatás – A sportakadémiák és az élsportolói edzőközpontok csak akkor részesüljenek a köz és a magán sportszervezetek elismerésében és támogatásában, ha a következő minimumkövetelményeket teljesítik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A sportedzés és az általános oktatás kombinációja az egész életen át tartó tanulás stratégiájának keretében; - Képesített oktatók (beleértve a fogyatékkal élő sportolókkal való foglalkozáshoz szükséges külön képesítést); - Támogató szolgáltatások, beleértve az orvosi, a pszichológiai, az oktatási és a karrierépítést támogató szolgáltatást; - Minősítési kritériumnak megfelelő biztonságos és hozzáférhető sportlétesítmények és szolgáltatások; - Átláthatóság a sportolók jogai tekintetében (pl. első viselkedési kódex, ombudsman); - Együttműködés a sportolók szociális támogató hálózatával (pl. szülők). 	<p>Ezen iránymutatásnak a hazánkban működő sportakadémiák eleget tesznek.</p>	—
<p>7. Iránymutatás – A sportért és oktatásért felelős hivataloknak a kettős karrier koncepció implementációját az edzőkkel és egyéb, a sportcsapatoknál dolgozó személyzettel kötött szerződéseken és működési szabályzatokon keresztül is népszerűsíteniük kell. A nemzeti és nemzetközi sportszervezetek, az egyetemek és a továbbképző-intézmények is bele kell, hogy foglalják a kettős karrier koncepcióját oktatási programjukba a fenti említett szakmák esetén.</p>	<p>Jelenleg az edzői szerződések nem tartalmaznak ilyen típusú elemeket.</p> <p>Az egyetemek oktatási tematikájába folyamatosan épülnek be a kettős karrier koncepciójára vonatkozó ismeretek.</p> <p>Jelenleg az egyetemek mesterkurzusain van lehetőség ilyen előadások megtartására, amelyek már három éve folyamatosan megrendezésre is kerülnek.</p>	<p>A vonatkozó szabályokban és törvényekben szükséges rendelkezni az edzői szerződések ilyen típusú kibővítéséről, amely tekintetében az EMMI Sportért Felelős Államtitkárságnak van jogköre.</p>

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
<p>8. Iránymutatás – A sport- és közhivataloknak támogatniuk kell a kettős karrier szereplőit abban, hogy biztosítsák a következőket támogató szolgáltatásaikon és struktúrájukon keresztül:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A kettős karrier témakörbeli gyakorlat elérhető és hozzáférhető minden szereplő számára; 2. A kettős karrier támogatása elérhető minden elismert tehetséges fiatal sportoló, élsportoló és visszavonult sportoló számára. (A támogatásba beletartozik a karrierök közti átmenet támogatása, a krízismenedzsment és a küzdelmet segítő beavatkozások.) 3. A támogató szolgáltatások minősége és tartalma megfelel a sportolók igényeinek. 	<p>Hazánkban jelenleg ilyen rendszer működésére nincsen példa.</p>	<p>A hazai iránymutatások implementációjának kidolgozásánál a 8. iránymutatásban megjelölt szempontokat figyelembe kell venni.</p> <p>A sportszervezetek szabályaiban törekedni kell ezen elvek rögzítésére, amely ellenőrzésére is ki kell dolgozni egy hatékony rendszert.</p>
<p>9. Iránymutatás – A sportcsapatok körül dolgozó személyzetnek és a csapatoknak szolgáltatást nyújtó szakértőknek kompetensnek és képezettnek kell lenniük, valamint büntetlen előéletűnek gyermekek ellen elkövetett fizikai vagy szexuális visszaélés tekintetében.</p> <p>Az oktatási intézményeknek szóló Nemzeti Képesítési Keretrendszer – összhangban az Európai Képesítési Keretrendszerrel – részét kell, hogy képezzék a sportcsapatoknál dolgozó személyzet számára és a kettős karriert támogató szolgáltatásokban dolgozók számára kiadandó minősítések és oklevelek. Az e területen működő európai ágazati szervezeteknek támogatniuk kell ezt a folyamatot.</p>	<p>A foglalkoztatással összefüggő és érvényben lévő szabályok magyarországi alkalmazásának köszönhetően a büntetlen előéletre vonatkozó ajánlás teljesül.</p> <p>A képesítési keretrendszert végleges formában még sajnos nem készült el. Ennek várható ideje 2014 vége és akkor is csak az egyetemi képzésekre vonatkozó képesítések szintezésére kerül sor.</p> <p>Az eddig elkészült ajánlásokban a sportágazatot, mint jó példát említik a szerzők.</p>	<p>A képesítési keretrendszer sportágazatra vonatkozó részeinek kidolgozásában a sportos szakemberek hatékonyan részt vesznek, munkájuk további alkalmazása és megerősítése szükséges.</p>

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
3. Oktatásügy	3. Oktatásügy	3. Oktatásügy
<p>10. Iránymutatás – A közhivatalok és egyéb szereplők ki kell, hogy dolgozzanak egy kettős karrier keretrendszert a sportszektor és az iskolák részére, amely magában kell, hogy foglaljon bizonyos különös rendelkezéseket.</p> <p>(Ilyen például a rugalmasság, a módosított tanterv, az online oktatás, a kiegészítő konzultáció, valamint a létesítmények, a sportszolgáltatások és a támogató szolgáltatások igénybe vétele.)</p>	<p>A Tanulmány 2.2.1 fejezetében ismertetett rendszerek ezen iránymutatásnak eleget tesznek.</p>	—
<p>11. Iránymutatás – Az oktatási és sporthivataloknak meg kell fontolniuk speciális lehetőségek rendelkezésre bocsátását a korai specializációjú sportok számára az iskolai oktatási rendszeren belül az utánpótláskorú sportolók számára.</p> <p>Mindezt szigorú körülmények között, amelyek védik és oltalmazzák a fiatal sportolók fizikai és mentális fejlődését, lehetőség szerint szoros együttműködésben a helyi klubokkal, illetve transzparens monitoring rendszerrel.</p>	<p>Hazánkban alkalmazott törvények és erre vonatkozó rendelkezések ezen iránymutatásnak eleget tesznek.</p>	—

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
<p>12. Iránymutatás – A közhivataloknak és egyéb szereplőknek ki kell dolgozniuk egy, a sportbeli, illetve a szakoktatás- és –képzésbeli intézményeknek szóló, kettős karrierre vonatkozó keretrendszert, amely különös rendelkezéseket (pl. rugalmasság, a módosított tanterv, online oktatás, kiegészítő konzultáció, valamint a létesítmények, a sportszolgáltatások és a támogató szolgáltatások igénybe vétele) is magába foglal.</p>	<p>Ezen iránymutatásnak a hazánkban működő rendszerek jelenleg nem tesznek eleget.</p>	<p>A kutatásról készült tanulmány 2.2.1-es fejezetében ismertetett rendszerek alapján ki kell dolgozni a szakoktatási intézmények számára a kettős karriert támogató rendszereket és be kell vezetni azokat.</p> <p>Ennek a feladatnak a felelőse az EMMI Sportért Felelős Államtitkárságot kell megjelölni.</p>
<p>13. Iránymutatás – Az oktatási és sporthivataloknak népszerűsíteniük kell az együttműködést a professzionális sportakadémiák és a szakoktató és –képző intézmények között, hogy a kettős karriert hatékony és előnyös módon tudják szervezni. Ennek azoknak a diákoknak is szólnia kell, akik már végeztek a kötelező oktatásban.</p>	<p>Ezen iránymutatásnak a hazánkban működő rendszerek jelenleg nem tesznek eleget.</p>	<p>Az EMMI tárcák és a MOB együttműködésével népszerűsítő programot és rendszert kell kidolgozni és kommunikálni az intézményekben tanulók számára.</p>
<p>14. Iránymutatás – Az oktatási és sporthivataloknak ösztönözniük kell a sportszektort szereplőit, valamint a felsőoktatási intézményeket, hogy fejlesszenek ki és implementáljanak kettős karrier életút vonalakat. Ezeknek magukban kell foglalniuk a tantervek tartalmát és a létesítmények, illetve a támogató szolgáltatások igénybe vételét.</p>	<p>A Tanulmányban ismertetett rendszerben (2.2.1-es fejezet) nem található meg az iránymutatásra vonatkozatható megfelelés.</p>	<p>A szükséges támogatások biztosításával a felsőoktatási intézményekben ki kell dolgozni a kettős karrier életút vonalakat, egyeztetve a jelenleg működő rendszer elemeivel.</p>
<p>15. Iránymutatás – A közhivataloknak támogatniuk kell egy akkreditációs rendszer kifejlesztését olyan sport profilú oktatási intézmények számára, amelyek részt vesznek a diák-sportolók kettős karrierjének építésében, figyelembe véve a különböző oktatástípusok sajátosságos jellemvonásait.</p>	<p>A Tanulmányban ismertetett rendszerben (2.2.1-es fejezet) nem található meg az iránymutatásra vonatkozatható megfelelés.</p>	<p>Kezdeményezni kell ezen ajánlás teljesítését az EMMI és a MAB szakembereinek bevonásával.</p>

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
<p>16. Iránymutatás – Az oktatási hivataloknak népszerűsíteniük és támogatniuk kell az oktatási intézmények együttműködését tanulási curriculum, programok és tananyagok fejlesztése céljából, használva akár a Virtuális Tanulási Környezetet (Virtual Learning Platform – VLE), akár egy osztott protokollt, amely a helyi VLE-platformokhoz hozzárendelhető.</p>	<p>A Tanulmányban ismertetett rendszerben (2.2.1-es fejezet) nem található meg az iránymutatásra vonatkozatható megfelelés.</p>	<p>Egy modell rendszer kialakítása szükséges, amelyet a Kormányzat támogatásával kell biztosítani.</p> <p>A profilokhoz illeszkedő tartalom kitöltése az oktatási intézmények feladata és hatásköre.</p>
<p>4. Foglalkoztatás</p>	<p>4. Foglalkoztatás</p>	<p>4. Foglalkoztatás</p>
<p>17. Iránymutatás – A sportban és a foglalkoztatásban tevékenykedő közhivataloknak fel kell állítaniuk egy hálózatot, amely magában foglal kiegészítő közsférabeli és magánszférabeli partnereket, amelyek segítségével a sportolók – ideértve a fogyatékkal élőket is – optimálisan kombinálhatják sportkarrierjüket és szakmai karrierjüket a közszolgáltatásokban (pl. a hadsereg, rendőrség, vám) és a magánvállalkozásokban.</p>	<p>A Tanulmányban ismertetett rendszerben (2.2.1-es fejezet) nem található meg az iránymutatásra vonatkozatható megfelelés.</p>	<p>MOB, MPB és EMMI együttműködése szükséges a közszolgáltatásokban működő szervezetekkel kapcsolatos kettős karrier rendszer kidolgozására.</p>
<p>18. Iránymutatás – A közhivataloknak fel kell hívniuk a kereskedelmi kamarákat és a vállalkozásokat a sportszervezetekkel való aktív együttműködésre, hogy felhívják a figyelmet a kettős karrierre a munkaerő-piacon, és hogy ösztönözzék a partnerséget az üzleti világgal.</p>	<p>A Tanulmányban ismertetett rendszerben (2.2.1-es fejezet) nem található meg az iránymutatásra vonatkozatható megfelelés.</p>	<p>MOB, MPB és EMMI együttműködése szükséges a Magyar Kereskedelmi és Iparkamarával és azok szervezeteivel kapcsolatos kettős karrier rendszer kidolgozására.</p>
<p>19. Iránymutatás – A közhivataloknak és a sport-, valamint az oktatási szektor szereplőinek népszerűsíteniük kell a kiegyensúlyozott életutat a visszavonuló sportolók számára, így megteremtve nekik a lehetőséget a szakmai karrierre való felkészülésre, annak megkezdésére és fejlesztésére sportolói karrierjük után.</p>	<p>A Tanulmányban ismertetett rendszerben (2.2.1-es fejezet) nem található meg az iránymutatásra vonatkozatható megfelelés.</p>	<p>A MOB, MPB és EMMI közösen dolgozzon ki egy életút pályát a visszavonuló sportolók számára egyeztetve azt a jelenleg működő kettős karrier rendszer elemeivel, amelyek jelen Tanulmány 2.2.1-es fejezetében kerültek bemutatásra.</p>

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
20. Iránymutatás – A társadalmi partnereknek bele kell foglalniuk a kettős karriert is a társadalmi párbeszéd tématerületei közé nemzeti és európai szinten egyaránt (kompetenciaprofil, oktatás, szolgáltatások).	—	EEMMI Sportért Felelős Államtitkárság feladata ezen párbeszéd koordinálása.
5. Egészségügy	5. Egészségügy	5. Egészségügy
21. Iránymutatás – A sport-, az egészségügyi és az oktatási hivataloknak együttesen kell támogatniuk az egészségügyi és pszichológiai támogatás fejlesztését, sportolóknak szóló, a megelőzést célzó és oktatóprogramokkal a következő területeken: az élethez szükséges készségek, sérülés-megelőzés, egészséges életmód, táplálkozás és felépülési technikák. Ennek a kettős karrier oktatási elemének részét kell képeznie.	Hazánkban nincs olyan, a sportolók egészségének megőrzésének céljával, illetve a sérülések megelőzésének céljával indított kezdeményezés, amelynek megalkotásában mind a sport-, mind az oktatási szektor, mind az egészségügy képviselői részt vennének.	Az Országos Sportegészségügyi Intézetnek (OSEI) együtt kell működnie a MOB-bal, az MPB-vel, illetve a magyar sportági szövetségekkel szolgáltatási körének kiterjesztésében – pl. tájékoztató road show-k szervezése - és népszerűsítésében a sportolók között. Szintén együtt kell működnie azokkal az oktatási intézményekkel, amelyek diákjai között jellemzően sok a tehetséges sportoló, illetve az élsportoló. (Ilyen intézmények a sporttagozatot is működtető iskolák, a sportiskolák, valamint a TF.) Tevékenysége népszerűsítésében az OSEI együtt kell, hogy működjön az őt fenntartó Emberi Erőforrás Minisztériummal.
22. Iránymutatás – A nemzeti sportszervezeteknek, az egészségbiztosítási programoknak és az egészségügynek javítania kell az egymással való kommunikáción, ami a sportolók egészségügyi adataira vonatkozik, teljes mértékben figyelembe véve az adatvédelmi szabályozásokat. Ettől a sérülésekről való információk jobb áramlása lesz biztosítva, illetve az egészségügyi szakemberek közti gyors és pontos beszámolás is mind nemzeti, mind nemzetközi szinten.	Jelenleg nem létezik strukturált, országos gyakorlat a sportszervezetek és az egészségbiztosítási programok kiírói között, illetve ezek IKT feltételrendszere. Részletkérdés, hogy ugyanakkor néhány biztosítónál létezik extrém sporttal kapcsolatos biztosítás (pl. Generali Biztosító).	Strukturált információs (IKT) rendszert kell kiépíteni az OSEI, a MOB, az MPB és az országos sportági szövetségek között a sportolók egészségügyi adataira vonatkozóan, és biztosítani kell számukra speciálisan nekik szóló egészségbiztosítási csomagokat. Ez történhet akár egy konkrét biztosítóval, akár a Magyar Biztosítók Szövetségén keresztül több biztosító által egységesen kínált csomagokkal.

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
23. Iránymutatás – A közegészségügyi hivataloknak át kell gondolniuk a biztosítási szolgáltatások felülvizsgálatát, hogy biztosítsák a munkavállalók, a sportoló-dolgozók és a visszavonult sportolók számára a többlet munkavállalói védelmet a sportsérülések tekintetében.	A közegészségügyi szervek nem vizsgálták felül a biztosítási szolgáltatásokat az Iránymutatások publikálása óta.	Az OSEI, a MOB, az MPB, az országos sportági szövetségek, valamint a biztosítótársaságok közötti megfelelő információáramlás alapján felül kell vizsgálni a biztosítási szolgáltatásokat, és a módosításokra a fenti szerveknek együtt kell javaslatot tenniük.
6. Anyagi ösztönzők sportolók számára	6. Anyagi ösztönzők sportolók számára	6. Anyagi ösztönzők sportolók számára
24. Iránymutatás – A közhivataloknak és a sportszektor szereplőinek egy koherens anyagi támogatási rendszert kell felállítaniuk, majd továbbfejleszteniük a diák-sportolók számára, amely figyelembe veszi a kettős karrier különböző állomásait.	Hazánkban 2002 óta működik az Olimpikon Életút Program, 2013 óta pedig a Magyar Sportcsillagok Ösztöndíj-programot. Mind a két kezdeményezése sikeres, jelenleg is fut, és mindkettő célja az élsportolók tanulmányainak és sportkarrierjüknek segítése.	Tekintve, hogy kettős karriert nemcsak felsőoktatási intézménybeli hallgatói jogviszonnyal, hanem az Országos Képzési Jegyzékben szereplő (ún. OKJ-s) tanfolyamok végzésével is folytathat a sportoló, ösztöndíjprogram kell indítani az OKJ-s képzésben tanuló sportolók számára is, vagy a már meglévőket kiterjeszteni.
25. Iránymutatás – Egy, a sportolóknak szóló koherens anyagi támogatási rendszeren belül a sport- és oktatási hivatalok ki kell, hogy dolgozzanak és támogassanak egy speciális, a kettős karrierre vonatkozó ösztöndíjprogramot az oktatási szakaszra vonatkozóan.	Mind az Olimpikon Életút Program, mind a Magyar Sportcsillagok Ösztöndíj-program egységes pénzügyi támogatási rendszeren alapul, így ennek az iránymutatásnak hazánk eleget tesz.	—
26. Iránymutatás – A közhivatalok egy speciális státuszt kell, hogy alkossanak a nem hivatásos élsportolók számára (multi-sport státusz), biztosítva nekik egy minimális egészségügyi védelmet.	Hazánkban jelenleg még nem került kialakításra a multi-sport státusz.	Ahogy a Sporttörvény rendelkezik a hivatásos sportolók kötelező élet- és sportbaleset-biztosításáról, úgy a multi-sport státusz megalkotásával egyidejűleg jogszabályban kell rendelkezni az amatőr sportolókra vonatkozó biztosításról.

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
7. Minőségi keretrendszer	7. Minőségi keretrendszer	7. Minőségi keretrendszer
27. Iránymutatás – Az Európai Bizottság feladata a különböző tagállamok nemzeti edzőközpontjainak és oktatási intézményeinek együttműködésének ösztönzése, hogy ezzel elősegítse a kettős karrier-gyakorlatok fejlesztését, valamint az elérhetőségüket más tagállamok diák-sportolóinak számára.	Az Európai Bizottság még nem hozott létre egy együttműködési platformot a tagállamok edzőközpontjai és felsőoktatási intézményei között, amelybe lett volna lehetősége a hazai intézményeknek kapcsolódni.	A kettős karrier rendszerének hazai képviselőinek minden alkalommal ösztönözniük kell az Európai Bizottságot a tagállami edzőközpontok és felsőoktatási intézmények közötti kommunikációs rendszer kialakítására. A rendszer felállása után pedig hazánk intézményeinek is csatlakozniuk kell a hálózathoz, ezzel könnyítve magyar és más tagállamok élsportolóinak kettős karrierjét.
28. Iránymutatás – Az Európai Unió feladata, hogy mérlegelje lehetőségek biztosítását saját oktatási és képzési programjában, amelyek keretében anyagi és szervezési támogatást biztosíthat a kettős karrier mobilitási hálózatainak fejlesztése és működtetése céljára a vele együttműködő sportszervezeteknek és oktatási intézményeknek, amelyek olyan diák-sportolókkal dolgoznak, akik egyik tagállamból egy másikba költöznek.	Az Európai Bizottság még nem hozott létre programokat, amelyek kifejezetten a kettős karriert ápoló sportolók mobilitását támogatják.	A kettős karrier rendszerének hazai képviselőinek minden alkalommal ösztönözniük kell az Európai Bizottságot olyan program(ok) kidolgozására, amelyek kifejezetten a kettős karriert ápoló sportolók mobilitását támogatják az Erasmus + program keretein belül.
29. Iránymutatás – Az Európai Bizottság feladata, hogy ösztönözze és támogassa a tagállamok vezető oktatási intézményeit és egyetemeit, együttműködve a sportszektor szereplőivel, hogy vegyenek részt nemzetközi konzorciumokban, amelyek célja közös tantervek és oktatási programok kifejlesztése élsportolók számára. Ezek a programok tartalmazhatnak közös diplomát kibocsátó programokat; közös modulokat diplomát kibocsátó programokon belül; vagy közös forrásokat tantervek számára.	Egyelőre nem került kidolgozásra olyan, nemzetközi konzorcium által jegyzett oktatási program, amely kifejezetten élsportolóknak szól.	A kettős karrier rendszerének hazai képviselőinek – különös tekintettel a felsőoktatási intézményekre – ösztönözniük kell más tagállamokban működő felsőoktatási intézményeket olyan közös oktatási programok kidolgozására, amelyek kifejezetten élsportolóknak szólnak.

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
<p>30. Iránymutatás – A sport- és oktatási hivatalok, a sportszervezetek és az oktatási intézmények feladata a kettős karrier létesítmények és a támogató szolgáltatások rendszeres belső ellenőrzésének és külső monitoringjának támogatása. Ezek közé tartoznak a sportbeli és az oktatásbeli eredmények, a képesítések, a személyzet további oktatása, a létesítmények és a szolgáltatások biztonsága és hozzáférhetősége, valamint a belső magatartáskódex működése.</p>	<p>Hazánkban nincs egységes, központi külső monitoringja a kettős karrier létesítményeknek és támogató szolgáltatásoknak. A rendszer működésének belső ellenőrzése minden, ilyen programot futtató intézmény saját feladata minőségbiztosítási szabályzatának megfelelően.</p>	<p>A MOB Olimpikon Életút Programjának keretén belül ki kell alakítani egy mechanizmust, amely rendszeresen ellenőrzi a kettős karrier létesítmények és a támogató szolgáltatások működését, figyelembe véve a programban részt vevő sportolók véleményét is.</p>
<p>31. Iránymutatás – A sporthivatalok és a nemzeti sportszervek feladata a kettős karrier szolgáltatásokra és létesítményekre vonatkozó nemzeti minősítési védjegy kifejlesztésének átgondolása az európai keretrendszer figyelembe vételével. Az Európai Bizottság feladata, hogy támogassa a kettős karrier szolgáltatásokra és létesítményekre vonatkozó európai minősítési keretrendszer kifejlesztését a tématerület képviselőivel együttműködve.</p>	<p>Az Európai Bizottság egyelőre nem vezette be a kettős karrier szolgáltatásokra és létesítményekre vonatkozó európai minősítési keretrendszert.</p> <p>Egyelőre a magyar sporthivatalok sem készítették el a hazai szolgáltatásokra és létesítményekre vonatkozó minősítési védjegyet.</p>	<p>A kettős karrier rendszerének hazai képviselőinek minden alkalommal ösztönözniük kell az Európai Bizottságot a kettős karrier szolgáltatásokra és létesítményekre vonatkozó európai minősítési keretrendszer kifejlesztésének támogatására.</p> <p>Mindemellett a kettős karrier hazai rendszerének képviselői ki kell, hogy fejlesszenek egy nemzeti minősítési védjegyet. A fejlesztési folyamatot a MOB-nak kell koordinálnia.</p>

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
8. Kutatás, monitoring és értékelés	8. Kutatás, monitoring és értékelés	8. Kutatás, monitoring és értékelés
<p>32. Iránymutatás – A sporthivatalok feladata a sportszervezetekkel együttműködve olyan tevékenységek koordinálása, amelyek célja az edzők, a sportolók és az ő környezetük figyelmének felhívása a kettős karrier fontosságára, illetve további célja a sportolói bizottságok képviselőit, a nemzeti sportolói szervezetek felállításának támogatása és az ő integrálásuk a sportszervezetek megfelelő bizottságaiba vagy társadalmi párbeszéd struktúrákba.</p> <p>A sporthivatalok feladata a már meglévő sportolói bizottságok és szervezetek népszerűsítése, hogy a kettős karrier-szolgáltatásokról szóló információk eljussanak a sportolókhoz edzések és versenyek alkalmával.</p>	<p>A MOB Olimpikon Életút Program és a Magyar Sportszervezetek Ösztöndíj-program felhívása eljutott a nemzeti sportági szövetségekhez, ugyanakkor a sportolói bizottságok felállása – és rajtuk keresztül a strukturált információadás a kettős karrier-rendszerrel – még történt meg.</p>	<p>A MOB és az MPB feladata, hogy minél szélesebb körben terjessze a kettős karrier fontosságát. A sportszövetségek és az oktatási intézmények tájékoztatásán túl kiemelt figyelmet kell fordítani az edzők, a szülők, valamint a sportolók tájékoztatására egészen általános iskolás kortól. Szintén a MOB és az MPB feladata sportolói bizottságok megalakításának ösztönzése sportszervezeteken belül, és e szervek informálása a hazai kettős karrier-rendszerrel azzal a céllal, hogy ők továbbadhassák ezen információkat sportolótársaiknak.</p>
<p>33. Iránymutatás – Az Európai Bizottság feladata, hogy egy vagy több európai kettős karrier hálózatot támogasson, amely összehozza a sportolókat, a sportszervezeteket, az oktatási intézményeket, a támogató szolgáltatásokat, a nemzeti hivatalokat, az edzőket és a vállalkozásokat képviselő szereplőket abból a célból, hogy tovább terjesszék és implementálják ezeket az iránymutatásokat.</p>	<p>Az Európai Bizottság több kettős karrier-hálózatot is támogat. Ilyen az European Athlete as Student (EAS – Európai Sportoló mint Hallgató Hálózat), az European Network of Academic Sports Services (ENAS – az Oktatásbeli Sportszolgáltatások Európai Hálózata), valamint az European University Sports Association (EUSA – az Európai Egyetemi Sportszövetség).</p> <p>A fenti szervezetek konferenciáin való megjelenéssel, az ő uniós projektjeinek támogatásával a Bizottság hozzájárul ezen iránymutatások további terjesztéséhez is.</p>	<p>Ösztönözni szükséges mind a MOB, MPB és a nemzeti sportszövetségek vezetőit, hogy ezen európai szakmai szervezetekben minél nagyobb számban vegyenek részt tagként.</p> <p>Ennek eredményeként saját rendszerükben alkalmazni tudják a jó gyakorlatokat és sikeres kezdeményezéseket, amelyeket ezen nemzetközi szervezetek minden évben közreadnak.</p>

EU Guidelines for Action - Cselekvési iránymutatások	Magyar helyzet	Ajánlások
Policy areas - Cselekvési területek	Cselekvési területek	Cselekvési területek
<p>34. Iránymutatás – A sport- és oktatási hivatalokban működni kell egy monitoring és értékelési rendszernek, együttműködve sport-, oktatási és sportolói szervezetekkel, hogy követni tudják a kettős karrier gyakorlatok implementációjának haladását. Elsősorban a sport profilú oktatási intézmények, a sportakadémiák és szövetségek, az olimpiai bizottságok vagy magáncégek által működtetett sportközpontok rendszerének hatékonyságát és minőségét kell, hogy monitorozzák. Szintén támogatniuk kell az egyező kutatásokat.</p>	<p>A kettős karrier gyakorlatok működését monitorozó és értékelő rendszer egyelőre nem működik hazánkban.</p>	<p>A MOB és a MPB irányítása alatt egy központi monitoring és értékelő rendszert kell kidolgozni a kettős karrier hazai rendszerének képviselőivel – a sportszervezetekkel és az oktatási intézményekkel – közösen. A rendszernek a kettős karrier-politikák gyakorlati működését kell ellenőriznie, különösen a sport profilú oktatási intézmények, a sportakadémiák és szövetségek, illetve a magáncégek által működtetett sportközpontok tekintetében. További feladata kutatások folytatása európai összehasonlítások elvégzése céljából.</p>
<p>35. Iránymutatás – Az Európai Bizottság feladata, hogy támogassa a kutatást a kettős karrier programok nemzetközi dimenziójáról, különös tekintettel a sportolók életében bekövetkező átmenet hatásaira, a korai specializációs sportok utánpótláskorú sportolóinak fejlődésének védelmezésére, a tagállamok szabályozásának és támogató szolgáltatásainak hatékonyságára, illetőleg az európai sportolóknak a munkaerő-piacra történő újra belépésére.</p>	<p>Az Európai Bizottság támogatja a kettős karrier nemzetközi dimenziójának feltárására irányuló kutatásokat. Az utóbbi években több ilyen célú európai konzorcium pályázatát ítélte nyertesnek, pl. Athletes 2 Business, SAMSAQ-EU, Winner, Pro Safe Sports for Young Athletes. (A felsorolt projektek mindegyikében dolgozott, illetve dolgozik e kutatásban is résztvevő hazai kutató.)</p>	—
<p>36. Iránymutatás – Az Európai Bizottság feladata, hogy tekintse át a sportolói kettős karrier rendszerében végbement leglényegesebb fejlődéseket mind nemzeti, mind európai szinten. Szintén feladata, hogy értékelje ezeknek az Iránymutatásoknak a gyakorlatba való átültetését négy év múlva egy előre kidolgozott indikátorlista alapján.</p>	<p>Az Európai Bizottság képviselői részt vesznek az európai kettős karrier hálózatok konferenciáin és az általuk támogatott projektek műhelymunkáin, ezáltal naprakészen tartva magukat az európai kettős karrier-rendszer fejlődéséről. A projektek kutatási eredményeiből pedig naprakészek a nemzeti aktualitások tekintetében. Egyelőre a Bizottság nem készítette el az ezen Iránymutatások gyakorlatba való átültetését értékelő indikátorlistáját.</p>	<p>Amennyiben a Bizottság elkészíti az ezen Iránymutatások gyakorlatba való átültetését értékelő indikátorlistáját, hazánkban adatot kell szolgáltatnia az Iránymutatások itthoni implementációjáról. Az implementációt a kettős karrier hazai rendszerének szereplőinek közösen kell végrehajtania, míg az adatszolgáltatást az Emberi Erőforrások Minisztériumának Sport Államtitkárságának kell koordinálnia várhatóan 2016-ban.</p>

6. Téma 4

Az önkéntesség és az aktív polgárság ösztönzése a sporton keresztül

Magyarországon az elmúlt években komoly fejlődés valósult meg a sport és az önkéntesség területén egyaránt. Egyrészt a mindennapos testnevelés bevezetésre került, a sportban a finanszírozás megváltozott, a grassroot a sportszövetségek életében jelentős szerepet kapott, másrészt létrejöttek az önkéntes centrumok, valamint megvalósult a helyi önkéntes pontok hálózata. A projekt e kutatásának feladata a sport speciális szegmensének mélyreható elemzése, az önkéntesség és a sport kapcsolatának holisztikus és gyakorlati vizsgálata volt.

Az általános lakossági és sportcélú szervezetek körében elvégzett országos reprezentatív felmérésen alapuló kutatások megmutatták a sport teljes területén, de elsősorban a rekreációs vagy szabadidősport területén még kiaknázatlan kooperációk létrehozásának, fokozásának lehetőségeit is az önkéntesség területén. A család, a hozzátartozók, a lokális és térségi sportcélú és tehetséggondozó szervezetek, szolgáltatók és szakemberek bevonására építő iskolai és rekreációs mozgásprogramok relevánsnak bizonyultak a társadalmi felelősségvállalás szempontjából.

Eredményként olyan sportszervezési megoldások módszertani alapjait fektettünk le, melyek tartalmukat és eszköztárukat figyelembe véve alkalmasak a fizikai aktivitás egészségfejlesztési célú fokozására az önkéntesség eszközeinek felhasználásával. Ezentúl, iránymutatással szolgálnak a testmozgást támogató települések számára sportintézmények létrehozásának ösztönzéséhez, illetve helyi sportszervezetek támogatásához. Ezt kiegészítve célunk volt, hogy a gyermekek, fiatalok önkéntes szerepvállalásának gyakorlatait és lehetőségeit is bemutassuk a szervezésében, illetőleg válaszokat adjunk az államháztartáson belüli és kívüli szervezetek szerepvállalására

és az ezzel kapcsolatos sportszervezési kihívásokra. Függetlenül a tulajdonostól és üzemeltetőtől (államháztartáson belüli és kívüli), a sportcélú szolgáltatásokra termékként, a sportcélú szervezetekre pedig piaci szereplőként tekintünk, és ehhez kapcsoljuk hozzá a sport sajátos természetéből fakadó társadalmi célrendszert és felelősségvállalási formákat.

Ugyan az önkéntességről szóló kutatásokban általában rákérdeznek a sportra, mint olyan területre, amely az önkéntes tevékenység végzésének lehetséges terepe, de mélyebb, átfogó kutatást kizárólag erre a területre fókuszálva még nem végeztek hazánkban. A témát megfelelően lefedik azok a kutatási módszerek, melyekkel az adatokhoz jutottunk hozzá a program során, hiszen a felnőtt (18+) lakosság körében egy reprezentatív 1000 fős, valamint a 15-29 éves korosztályokban 3000 fős offline és 5000 fős online kérdőíves kikérdezés valósult meg. A 15-29 éves korosztály kétszeri, más-más módon megvalósított felmérésének lehetséges indoka, hogy az önkéntes tevékenység megismerése, és az utána való bekapcsolódás a segítő munkába talán a fiataloknak a legfontosabbak.

A volunteer munkák elősegítik a társadalmi beilleszkedést, hozzájárulnak a szegénység, és a kirekesztődés csökkentéséhez, a teljes foglalkoztatottsághoz, segítenek a környezet szépítésében, tisztán tartásában, valamint nélkülözhetetlenek a helyi közösségek jobbá tételében. Egy pályakezdő fiatal szempontjából ugyancsak előnyt jelent, ha az első munkahelyi gyakorlatukat maximális elfogadó és segítő környezetben végzik, ahol a felelősséget szinte teljes mértékben mások viselik helyettük. A fent felsorolt három felmérésen kívül, még egy körben végeztek felmérést a megkérdezésre specializálódott szakemberek, az intézmények körében, 300-as mintán telefonos interjúval valósult meg az adatgyűjtés.

Az adatok minél részletesebb megismerését szolgáló kérdések száma az önkéntesség témakörben 27 db volt, melyből 16 az egyénre vonatkozott, míg a maradék 11 az intézményeket vizsgálta.

Magyarországon az elmúlt években komoly fejlődés valósult meg a sport és az önkéntesség területén egyaránt. Egyrészt a mindennapos testnevelés bevezetésre került, a sportban a finanszírozás megváltozott (TAO-s sportágak, Kiemelt sportágak), a grass-root a sportszövetségek életében jelentős szerepet kapott, másrészt létrejöttek önkéntes centrumok Európai Unió támogatással, valamint helyi önkéntes pontok hálózata valósult meg azért, hogy a viszonylag fejlett településektől távolabb eső térségekben élő állampolgárok is megismerkedjenek az önkéntesség által biztosított élményekkel és előnyökkel.

Ezek a centrumok segítik a voluntéereket a környezetükben található szervezetek által felkínált lehetőségekkel való megismerkedésben. Az önkéntesség és a sport összefonódik, a „sportipar” önkéntesek

nélkül nem tudna működni (Doherty, 2006), gondoljunk csak az önkéntesség szerepére a civil szervezetek döntéshozó vagy javaslattevő testületeinek működésében. Ezekben az önkéntes testületekben a hosszú távú, stratégiai gondolkodásnak jelen kell lennie, ugyanakkor egyensúlyozni kell a szokások, a szabályzatok és a pozíciók között, mely folyamat önkéntes alapon bizonytalan lehet (Shilbury and Ferkins, 2011). Ezzel cseng össze Adams és Deane (2009) megállapítása, miszerint az önkéntes területen felállított struktúrák és ügynökségek nagyban járulnak hozzá a sport működtetéséhez.

A terület összefüggésben az előzőekben leírtakkal tehát megérett egy komolyabb, átfogó vizsgálatra, illetve ami talán fontosabb, a sport és az önkéntesség együttműködésének mélyebb megértéséhez járul nagyban hozzá a kutatás által feltárt állapot, melyből kiindulva a döntéshozó hatékonyabban tudja elvégezni a szabályozást, és a területi támogatásokat is célzottabban tudja odaítélni a sport területén önkénteseket is foglalkoztató szervezetek számára.

A kapott eredmények alapján elmondhatjuk, hogy a sport szempontjából az önkéntesek részvételével kapcsolatban megfelelő toborzó munkával jó eredményeket lehetne elérni, ha figyelembe vesszük az inaktívak számát. Az ő elérésük és mozgósításuk az igazi kihívás a sportban működő szervezeteknek és személyeknek, melyet ugyan egy-egy akcióval is meg lehet kísérelni, de az átgondolt, jól felépített hálózatok valószínűleg eredményesebbek lehetnek ebből a szempontból.

A sport területén is létre lehetne hozni egy önkénteseket fogadó, regisztráló és egyben szervező szervezete(ke)t, vagy ami még hasznosabb lehet, az önkéntes pontok használatát kellene bevezetni a sportban, azaz együttműködve szolgálni egyszerre a két ügyet az erre szakosodott szervezetekkel.

Az önkéntesség a sportban kutatás legfontosabb megállapításai

- Az önkéntes munkát végzők aránya a 18 éven felüli felnőtt lakosságra vetített reprezentatív mintán (13,5%) és a 3000 fős offline 14-29 éves mintán (13,9%), míg az 5000 fős 14-29 online minta 38,3%-ot mutat
- Az 1000 fős reprezentatív minta alapján, az önkéntesen tevékenykedők végzettségi szintjei alapk fok 11,4%, középfok 12%, felsőfok 23,6%
- Az Észak-Alföldön a 30%-os részvétellel a legnagyobb az önkénteskedők aránya a mintán
- A fővárosban volt a legalacsonyabb az önkéntesek száma 8%-al
- A magasabb jövedelemmel rendelkezők kevésbé érdeklődnek az önkéntes tevékenységek iránt
- A 18-29 évesek esetében az önkéntes tevékenység 14%, a 30-39 éveseknél 12%, a 40-49 éves

korosztálynál 16%, az 50-59 éves korosztálynál 14%, míg a 60+ korosztálynál 13%

- Az adatok alapján kijelenthetjük, hogy a válaszadók döntő többsége havi szinten nem dolgozik többet önkéntesként, mint 5 óra
- Az önkéntesek egyedül 23%-ban, 2-3 fő 38%-ban, 4-10 fős csoportban 14%-ban, 10 főnél nagyobb létszámban 7%-ban és változó létszám mellett 18%-ban végzik tevékenységüket
- Az 1000 fős reprezentatív mintán az önkénteskedő 136 főnek 17%-a dolgozik a sport területén, ez számszerűleg 23 főt jelent
- Az 1000 fős reprezentatív mintán a válaszadók 83%-a a szabadidősportban, az iskolai és diák-sportban 64%-uk dolgozna szívesen
- A legkedveltebb lehetőség, mint önkéntes tevékenység az eseményen való segítség (53-54-55%) volt, míg a legkevésbé választott munka a sportvezetés volt (17-24-14%)
- Az önkéntesek elérésénél a szájhagyomány (81%), és a helyi faliújság (68%) is jól szerepelt a választásokban
- Intézmények esetében a teljes mintán 50,1% válaszolta, hogy végeznek önkéntes tevékenységet, 2,4%-a pénzzel, míg 4,7%-a adományokkal támogatja az önkéntes munkát

Az önkéntesség kérdéskörével kapcsolatos hazai kutatás eredményei és a szakpolitikai ajánlások elektronikus verzióban megtalálhatók a projekt honlapján.

7. Téma 5

Jó kormányzás a sportban

Magyarországon a szabadidősport és a jó kormányzás kapcsolatának tudományos igényű vizsgálata teljesen újnak számít, magyar nyelvű szakirodalom szinte alig létezik, ezért csak az érintett két témában végzett korábbi önálló kutatások nyújthattak kiindulópontot. A kutatás célja a jó irányításhoz szükséges ismeretek összegyűjtése, a sportszervezetek nemzetközi gyakorlatában létező tapasztalatok feltárása, azok szembesítése a magyarországi valósággal, illetve alkalmazhatóságuk előkészítése.

A jó kormányzás sportbeli definiálásakor tág értelemben, az Európai Unió megfogalmazását tekintjük kiindulásának: „Az a keret és kultúra, amelyen belül egy sportszervezet meghatározza politikáját, stratégiai célkitűzéseit, egyeztet az érintett szereplőkkel, nyomon követi a teljesítményt, értékeli és menedzseli a kockázatokat, beszámol tevékenységéről és a fejleményekről a tagjainak és képviseltjeinek, beleértve a sportbeli iránymutatások és szabályozások hatékony, fenntartható és arányos megvalósítását.”

A kutatásban a jó kormányzás kialakulását, a politikatudományi és közgazdaságtudományi megközelítés legfontosabb megállapításain és a döntések elméletén keresztül kerülnek bemutatásra a sport számára hasznosítható következtetések. Mivel a központi állami vagy önkormányzati működés Magyarországon a társadalmi-gazdasági fejlődés sajátosságai, illetve a piaci és civil szféra viszonylagos fejletlensége miatt továbbra is különösen erősen határozza meg a szabadidősport fejlődését, a jó kormányzás elemzett elveinek gyakorlatba ültetése először és közvetlenül a kormányzati intézményekben valósulhat meg. A szabadidősport esetében természetesen nem fedelkezhetünk el arról a tényről sem, hogy a sporttevékenység alapvetően civil tevékenység, és ezért a jó kormányzás elveit a nemzetközi tendenciák fő

irányvonalának megfelelően a civil szervezetek gyakorlatába is át kell ültetnünk.

A sportszervezetek nemzetközi gyakorlatának ismertetéséhez az Európai Unió szakértői csoportjában 2013-ban gyűjtöttünk tapasztalatokat. Jó gyakorlatokat gyűjtöttünk többek között a Nemzetközi Olimpiai Bizottság, a Nemzetközi Sport és Kulturális Szövetség (ISCA) jó kormányzás terén kiadott dokumentumai alapján. Az elmélet és gyakorlat szintézise alapján megfogalmazzuk azokat a javaslatokat, amelyek segíthetik a magyar szabadidő fejlődését, legyen akár szó közvetlenül sport- vagy más civil szervezetről, állami vagy önkormányzati intézményről, esetleg piaci szereplőről.

Az a tény, hogy a jó kormányzás magyar nyelvű szakirodalma szinte nem is létezik, arra hívja fel a figyelmet, hogy szabadidősport elérhetővé tételében, a sportolói aktivitás növelésében az érintettek tudatos bevonása, a szakmai döntéshozatal komoly előrelépést jelenthet.

Hasonlóan a 2. témához, jelen projekt összefoglaló kiadvány - terjedelmi okokból - nem idéz az irányelvekből és a szakpolitikai ajánlásokból, tekintettel arra, hogy a nemzetközi sportszervezetek ajánlásait nem tudtuk rövidíteni. Kérjük, keresse az elkészült elemzések, eredmények és javaslatok nyomtatott és elektronikus verzióját a Bevezetőben megadott verziók szerint (brosúra és tanulmánykötet).

8. Téma 6

Sportmenedzsment és –szervezési jó gyakorlatok feltérképezése - Esettanulmányok

A projektelelem célja a sportmenedzsment és szervezési jó gyakorlatok feltárása és összegyűjtése, illetve a hazai sikeres, fenntartható szabadidős sportesemények és programok tapasztalatainak megismerése, a helyi igények feltárása és a fenntartási időszakban egyes megoldási modellek kialakítása a szabadidős sportesemények jó gyakorlatai által.

A projektelelem módszertana a terepkutatás és az interjúk volt, reprezentatív mintán (magyarországi települések), azzal az elvárással, hogy az esettanulmányok minél szélesebben fedjék le a település típusokat és alábbi dimenziókat:

A feladat 30 esettanulmány kidolgozása, egyenként min. 20 oldalnyi részletes leírással a következő szerkezetben:

- vezetői összefoglaló,
- a projektgazda bemutatása (település, szervezet)
- a szervezet/település stratégiája, projekttervezés
- a projekt/tevékenység célja, célcsoportja
- a projekt lebonyolítása, tartalma
- pénzügyi háttér, finanszírozás
- a projekt kommunikációs sajátosságai
- eredmények
- a projekt hatásai, disszemináció
- források, irodalom, interjúkérdések.

település	község <5000 fő	kisváros 5000-20e fő	középváros 20e-100e fő	nagyváros 100e-1000e fő	főváros/országos
célcsoport	általános lakosság	fiatalok	idősek	hátrányos helyzetűek	fogyatékkal élők, nők
lebonyolító	önkormányzat	civil szervezet	oktatási intézmény	sportegyesület	vállalat
tevékenység	szabadidősport	egészségmegőrző tevékenység	sportjátékok	képzés	egyéb
időtartam	1 nap	2-3 nap	heti	havi	folyamatos
rendszeresség	évente	félévente	szezonális	havi	eseti

Fontos, hogy a feltárt sportszervezési megoldások a maguk módján hozzájárulnak az egészségtudatos életmód kialakításához, ugyanakkor módszertani alap lefektetését is segítik, melynek elemei sikeres, érzékeny sportszervezési struktúrák, mert képesek reagálni a tradicionális, meglévő helyi történelmi, kulturális hagyományokra és természeti/épített környezeti adottságokra.

Fontos továbbá, hogy egyes jó gyakorlatok leírása a teljesebb rendezvények megalapozását szolgálja, melyek több eszközzel ösztönzik a lakosságot, igazodnak a résztvevők aktuális fizikai állapotához, a település/térség fejlettségi szintjéhez (pl. infrastruktúra, sportszakemberek száma), és jó mintákkal, hasznos tanácsokkal önálló és csoportos kezdeményezéseket, később hasznossá váló folyamatokat indítsanak el.

A jelenleg is létező, de párhuzamosan, elkülönülten működő humán ágazati intézmények és szakemberek együttműködésének kulcsa a településtervezés, település-szervezés, és település-irányítás, valamint az intézmény-vezetése paradigmaváltásában rejlik.

Reméljük, hogy a projekt honlapjára ellátogatók számára a feltárt és részletesen leírt jó gyakorlatok megoldási ötletek és/vagy mintákat adnak. Reméljük, hogy a jövőben ez az esettanulmány gyűjtemény is eszközként tud szolgálni új, vagy más, vagy több és jobb rendezvényhez, projekthez, hogy a szabadidő-sportolói közösségek ez által is bővíljenek Magyarországon.

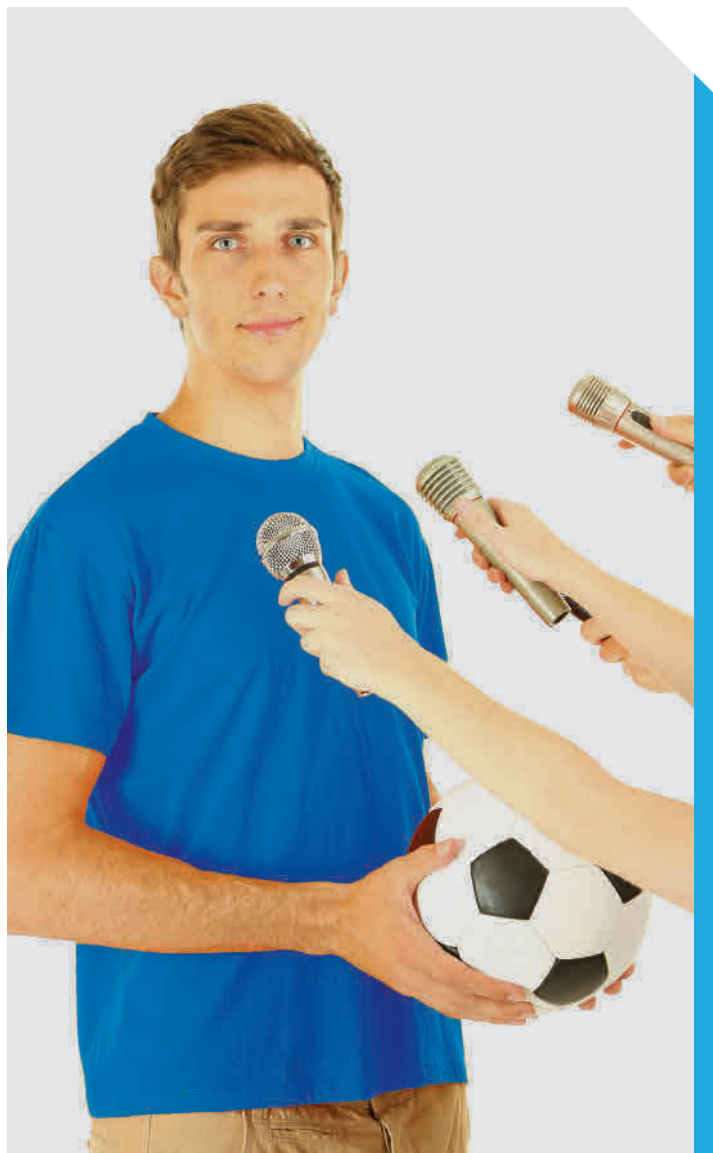
Kérjük, hogy az esettanulmányok elektronikus verzióját a projekt honlapján keresse.

9. Téma 7

Innovatív és kreatív kommunikációs, média-és marketingtartalmak feltárása az egészségfejlesztést szolgáló fizikai aktivitás fokozásának szolgálatában

Részletes **médiaelemzés** készült az utóbbi 3 év, a projekt témáját érintő elektronikus és nyomtatott megjelenésekről.

Potenciális kommunikációs eszközök bemutatása és elemzése, amelyek alkalmasak a sportkommunikációs célok hatékony elősegítésére (print, online, tv, rádió, közterület teljes vertikuma). Egyes eszközök alkalmazási területeinek bemutatása, magyarázata, kitérve az elérési mutatókra, célcsoportokra, akiknek a megszólítására az adott eszközök alkalmasak. A dokumentumban minden eszközhöz konkrét példa is ismertetésre került. Célunk a sportszervezetek marketingkommunikációs munkájának támogatása.

„Jó és rossz gyakorlatok”: a médiaelemzés és a célcsoport analízis összevetésével megvizsgáltuk, hogy a célcsoportot a vizsgált időszakban milyen csatornákon és milyen kommunikációs eszközökkel ért el a vizsgált téma a leghatékonyabban és mely területeken nem érte el az üzenet a célcsoportot. A dokumentumban bemutatjuk egy-egy konkrét példán, kampányon keresztül, hogy a hatékonyságot mely tényezők befolyásolták.

Kutatási eredmények, tanulmányok listája dokumentumban a vizsgált időszakban, elsősorban a médiaelemzés alapján feltárt és egyéb forrásokból elérhető kutatások összegyűjtése és összefoglalása, elemzése valamint az elemzés alapján a kutatások eredményének rövid vizsgálata található. Amennyiben a médiaelemzés eredményéből kiderül, úgy ebben a részben azt is megvizsgáljuk, hogy mely kutatásokat kísérte figyelemmel a média és miért.

Célcsoport analízis készült, melyben a szabadidős sportolási szokásokkal kapcsolatos korábbi kutatások (újra)elemzése, az életstílussal, a (szabadidő) sportolási fogyasztási szokásokkal kapcsolatos hazai vizsgálatok elemzése volt fókuszban. A célcsoportok szegmentációja és a szinergikus kulcsterületek bemutatása, valamint a hipotetikus reakció-kiváltás kidolgozása is ebben a részben készült el.

A stratégiai tervezés módszertana. A stratégiaalkotás szempontrendszer, tartalmazza a stratégia-

készítéshez elengedhetetlen kulcskérdések megválaszolásához szükséges megközelítést. Segítséget nyújt a kiinduló helyzet megismerésében, a célmeghatározásban, a célcsoport pontos körülírásában, a cél megvalósítására alkalmas eszközportfólió kialakításában, az üzenet kreatív megfogalmazásában, a megvalósítás eredményességének hatékony mérésében. Tartalmazza továbbá a tanulságok levonásának főbb szempontjait, és ezek folyamatba-csatornázásának módszertanát. Célunk a sportszervezetek stratégiai tervezésének támogatása.

Releváns együttműködő partnerek kötetben megtörténik a sportkommunikáció releváns együttműködő partnereinek bemutatása, a partnertípusok elemzése, partnerségben rejlő előnyök bemutatása, benne kommunikációs célok, amelyek adott partner bevonását indokolják. A dokumentum kitér a partnerség kialakításának módszertanára, a win-win alapú, asszertív kommunikációs megközelítés bemutatására. A dokumentum részletesen tárgyalja a

partnerek, a célcsoportok, a szakemberek és döntéshozók közötti kommunikációs platform, felület létrehozásának indokait és működésének alapelveit. A fő kérdés annak megértése, hogy az egyes partnertípusokat mi teszi érdekeltté az együttműködésre, mire van szükségük, illetve a sportszervezetek mit tudnak nyújtani nekik. Az együttműködési lehetőségek a sportszervezetek nézőpontjából kerülnek tárgyalásra.

Kríziskommunikációs kézikönyv is készült e speciális kommunikáció-fajta általános szabályrendszerének bemutatására: benne krízistípusok, a sikeres kríziskommunikáció módszertana, szükséges kompetenciák, ill. hazai és nemzetközi példák (megfelelő és hibás gyakorlatok) bemutatása és elemzése.

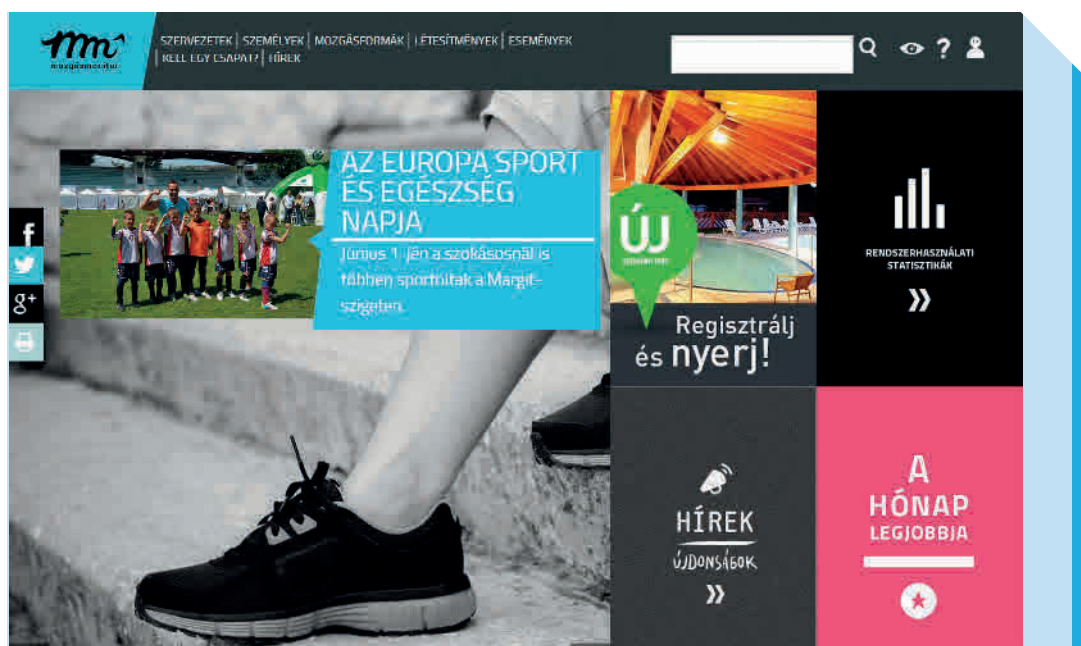
A **fogyatékossgal élő személyek felé kommunikációról** írt dokumentum bemutatja és elemzi a fogyatékos ügy égíse alatt az elmúlt három évben zajlott sportkommunikációt, elemzi az alá- fölrendelt, valamint a mellérendelt megközelítés hátterét, valamint a szegmensben ma megvalósuló, modern kommunikáció legfontosabb ismérveit. A dokumentum kitér a potenciális együttműködő partnerek bemutatására, amelyek alkalmasak a célcsoport felé végzett kommunikáció hatásainak növelésére, valamint akik szakértői segítséget nyújthatnak a tervezés és megvalósítás folyamatában. Javaslatot mutat be arra, hogy a fogyatékos sportügy hogyan jelenjen meg a médiában, illetve általában a marketingkommunikációban. Elvárás a hazai és nemzetközi gyakorlat bemutatása (jó és rossz példák), illetve ennek kapcsán ajánlások megfogalmazása.

Az **átfogó sportkommunikációs honlap** szakmai elvárás-rendszer egy optimális sport-honlap szakmai szolgáltatási rendszerét mutatja be, kitérve a működés feltételeire, az ehhez szükséges szakmai kompetenciák bemutatására, a honlap szakmai struktúrájának bemutatására, az interaktivitás

egyes területeinek elemzésére és az ennek kapcsán beérkező input hatékony kezelésére. A dokumentum tartalmazza egy sport honlap fenntarthatósági szempontjait, elemzi a látogatószám növelési lehetőségeket, értelmezi a látogatottság és a hirdetési felületek értékesíthetősége közötti összefüggéseket és javaslatot tesz a honlap létrehozásának és működési stratégiájának megvalósíthatóságára.

A **támogatásszerzésről** készített dokumentum megvizsgálja a piaci szereplők együttműködő partnerként történő bevonásának lehetőségét, bemutatja a vállalati támogatások mögötti lehetséges érdekeket, összefüggéseket és elemzi a CSR filozófiáját, bemutatja az ebben rejlő lehetőségeket. Javaslatokat tesz a sikeres kapcsolatfelvétel, valamint a partnerkezelés eszközeire. Tanácsokat ad a sikeres fundraising-hez a szabadidő-sportolói körök bővítése érdekében.

Az **integrált kommunikációs stratégia** bemutatja a megfelelő célcsoportnak szóló leghatékonyabb kommunikációs módszereket, csatornákat és eszközöket a sikeres kommunikáció érdekében.

www.mozgasmonitor.hu

Az Európai Unió Tanácsa		Európai Bizottság	
Egészségfejlesztő fizikai aktivitás/testmozgás		Kettős karrier	
A Tanács ajánlása az egészségvédő testmozgás ágazatközi előmozdításáról 2013. november 26.	Tanulmánykészítésre tenderkiírás az EU testmozgásra vonatkozó iránymutatásainak implementációjáról 2014. július	Sportolók kettős karrierjének Európai Uniósi Iránymutatásai 2012. szeptember 28.	
Tanácsai következtetések az egészségfejlesztő testmozgás népszerűsítéséről. 2012. november 14.	Az EU testmozgásra vonatkozó iránymutatásai. Ajánlások az egészségjavító testmozgás támogatására irányuló politikai intézkedésekre 2008. október 10.	AZB Iránymutatások: A Kettős Karrier előmozdítása az EU-ban 2011. március 1.	
A Tanács következtetései a táplálkozásról és a testmozgásról (előkészítés alatt, 2014. június/július?)	Tanulmány a fiatalok életviteléről és üllő életmódjáról, valamint a sport szerepéről az oktatás kontextusában 2004. október 1.	Megvalósíthatósági tanulmány a lehetséges európai uniós mobilitási intézkedésekről a sport területén 2014. május	
Önkéntesség a sportban		2013 Oktatási és képzési monitor (teljes jelentés) 2013. október 26.	
Tanácsai következtetések a sportban való önkéntesség szerepéről az aktív polgárság erősítésében 2011. november 28.	Önkéntesség az Európai Unióban tanulmány 2010. február 17.	Összefoglaló jelentés a "Sportoktatás és -képzés" EU szakértői csoport 4. üléséről 2013. június 27.	
Társadalmi befogadás a sportban és a sport által		Foglalkoztatás (a sport területén)	
(Megjegyzés: átörösznek számít a Régiók Tanácsának Véleménye a foglalkoztatás, sport és szabadidő témájában c. dokumentum kiadása 2014. április 15-én)		Tanácsai következtetések a sport hozzájárulásáról az EU gazdasághoz, különös tekintettel a fiatalok munkanélküliségére és a társadalmi befogadásra 2014. február 4.	"Új munkahelyekhez szükséges új készségek: Azonnali cselekvés" szakértői csoport jelentése 2010. február 25
Tanácsai következtetések a nemek közötti egyenlőség a sportban 2014. május 20.	Nők és férfiak esélyegyenlőségi stratégiája 2010-2015. 2012. szeptember	Bizottsági közlemény "Mozgásban az ifjúság" 2010. szeptember 15.	
Tanácsai következtetések a sportnak az aktív társadalmi befogadás forrásként és vezetőjeként betöltött szerepéről 2012. november 18.	Európai foglalkoztatási stratégia 2010-2020 2010. november 15.	Munkadokumentum: "Foglalkoztatottak és szabad mozgás" 2011. január 18.	

Az Európai Unió Tanácsa	Európai Bizottság	Az Európai Unió Tanácsa	Európai Bizottság
		Társadalmi párbeszéd	
	Bizottsági közlemény "Új munkahelyekhez szükséges új készségek: a munkaerő-piaci és a képzettségi igények előrejelzése és összehangolása" 2008. december 16.		Megvalósíthatósági tanulmány Európai ágazati foglalkoztatás és képzés tanács a felállításáról 2013. márciusi kiadás, tanulmány 2014 végére
	Sport és gazdaság		
Tanácsi következtetések a sport hozzájárulásáról az EU gazdaságához, különös tekintettel a fiatalok munkanélküliségére és a társadalmi befogadásra 2014. február 4.	Különleges tanulmányok: Összefoglaló tanulmány az alulról szerveződő sport finanszírozásáról Jelentés 1. rész: Tanulmány az alulról szerveződő sport finanszírozásáról Jelentés 2. rész: Ország-jelentések 2011. június 27.		Tanulmány a társadalmi párbeszédéről az európai professzionális labdarúgásban 2008. május 2
Tanácsi következtetések a sportpolitika alakításának alapjául szolgáló ismeretanyag bővítéséről 2012. november 27.			
	Biztonság és szabályozások		
	Tanulmány a szabadtéri szabadidős tevékenységek biztonságával kapcsolatos nem szabályozott intézkedésekről az EU-ban 2013. február 22.		Különleges Eurobarométer felmérés a sportról és fizikai aktivitásról 2014. március 25.
	Zárójelentés a sport ügynökökkel foglalkozó EU konferenciáról 2011. november 9.		Különleges Eurobarométer felmérés a sportról és fizikai aktivitásról 2010. március 1.
	Munka dokumentum: "Foglalkoztatottak és szabad mozgás" 2011. január 18.		
	Tanulmány az Európai Unióban tevékenykedő sport ügynökökről 2009. november 1.		
		Sportra vonatkozó uniós munkaterv	
			A sportra vonatkozó uniós munkaterv (2014-2017) 2014. május 2.
			A Bizottság jelentése a sport munkaterv (2011-2014) végrehajtásáról 2014. január 29.
			A sportra vonatkozó uniós munkaterv (2011-2014) 2011. június 1.

1. táblázat: Az unió két i ntézmények dokumentumai a sport európai dimenzióinak területén (forrás: saját szerkesztés. Farkas Judit, Baráth Kinga, Kozsla Tibor, 2014)

Projekt összefoglaló

A fizikai aktivitás és a sport magyarországi dimenzióinak feltárása,
TÁMOP-6.1.2/11/2-2012-0002 kódszámú projekt

A projekt eredményei megtekinthetők a
www.sportmenedzsment.hu
honlapon

ISBN 978-963-08-9821-8

9 789630 898218